I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2022/858

2022 m. gegužės 30 d.

dėl paskirstytojo registro technologija grindžiamoms rinkos infrastruktūroms skirtos bandomosios tvarkos, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 600/2014 ir (ES) Nr. 909/2014 ir Direktyva 2014/65/ES

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę ([1]),

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([2]),

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros ([3]),

kadangi:

(1) svarbu užtikrinti, kad Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktai atitiktų skaitmeninio amžiaus sąlygas ir padėtų kurti ateities iššūkiams pritaikytą piliečiams tarnaujančią ekonomiką, be kita ko, suteikiant galimybę naudotis novatoriškomis technologijomis. Sąjunga turi politinio pobūdžio interesą finansų sektoriuje žvalgyti, plėtoti ir skatinti diegti proveržio technologijas, įskaitant paskirstytojo registro technologiją (PRT). Viena iš pagrindinių finansams skirtų paskirstytojo registro technologijos prietaisų yra kriptoturtas;

(2) dauguma kriptoturto nepatenka į Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktų taikymo sritį ir, be kita ko, kelia su investuotojų apsauga, rinkos vientisumu, energijos vartojimu ir finansiniu stabilumu susijusių iššūkių. Todėl tokiam kriptoturtui reikalinga speciali Sąjungos lygmens reguliavimo sistema. Tačiau kitų rūšių kriptoturtas laikomas finansinėmis priemonėmis, apibrėžtomis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/65/ES ([4]). Tais atvejais, kai kriptoturtas laikomas finansinėmis priemonėmis pagal tą direktyvą, jo emitentams ir įmonėms, vykdančioms su tokiu kriptoturtu susijusią veiklą, gali būti taikomi visos Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktai, be kita ko,

([1]) OL C 244, 2021 6 22, p. 4.
([2]) OL C 155, 2021 4 30, p. 31.
([3]) 2022 m. kovo 24 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2022 m. balandžio 12 d. Tarybos sprendimas.
([4]) 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2011/61/ES ir Direktyva 2002/92/EB (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 236/2012 ([5]), (ES) Nr. 596/2014 ([6]), (ES) Nr. 909/2014 ([7]) ir (ES) 2017/1129 ([8]) bei direktyvos 98/26/EB ([9]) ir 2013/50/ES ([10]);

(3) manoma, kad finansinių priemonių pakeitimas kriptožetonais, t. y. finansinių priemonių skaitmeninis pateikimas paskirstytajame registre arba kriptožetonais pakeistų tradicinio turto klasių emisijos siekiant jas išleisti, saugoti ar perleisti paskirstytajame registre, atvers galimybių didinti veiksmingumą prekybos ir poprekybinių paslaugų procesuose. Tačiau kadangi pagrindiniai kompromisai, susiję su kredito rizika ir likvidumu, tebėra aktualūs kriptožetonus naudojančiame pasaulyje, kriptožetonais paremtų sistemų sėkmė priklausys nuo jų sąveikos su tradicinėmis sąskaitomis pagrįstomis sistemomis, visų pirma pereinamuoju laikotarpiu;

(4) Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktai nebuvo parengti atsižvelgiant į paskirstytojo registro technologiją ir kriptoturtą ir juose yra nuostatų, galinčių drausti naudoti paskirstytojo registro technologiją leidžiant kriptoturtą, laikomą finansinėmis priemonėmis, juo prekiaujant ar už jį atsiskaitant, arba tokį naudojimą riboti. Šiuo metu trūksta paskirstytojo registro technologiją naudojančių leidimą turinčių finansų rinkos infrastruktūrų, kad būtų galima teikti prekybos arba atsiskaitymo paslaugas (arba tokių paslaugų derinį), susijusias su kriptoturtu, laikomu finansinėmis priemonėmis. Tokio kriptoturto antrinės rinkos plėtra galėtų duoti įvairios naudos, pavyzdžiui, užtikrinti didesnį veiksmingumą, skaidrumą ir konkurenciją prekybos ir atsiskaitymo veiklos srityse;

(5) kartu dėl teisinių, technologinių ir veiklos aspektų, susijusių su paskirstytojo registro technologija ir kriptoturto, laikomo finansinėmis priemonėmis, naudojimu, esama reglamentavimo spragų. Pavyzdžiui, protokolams ir išmaniosioms sutartims, kuriais grindžiamas kriptoturtas, laikomas finansinėmis priemonėmis, netaikomi jokie skaidrumo, patikimumo ir saugos reikalavimai. Be to, pagrindinė technologija gali kelti tam tikrų naujų formų riziką, kurios pagal galiojančias taisykles tinkamai valdyti neįmanoma. Kriptoturto, laikomo finansinėmis priemonėmis, prekybai ir poprekybiniams procesams bei veiklai vykdyti Sąjungoje parengta keletas projektų, tačiau vos keli jau įgyvendinami, o tie, kurie įgyvendinami, yra riboto masto. Be to, kaip pabrėžė Europos Centrinio Banko (ECB) Vertybinių popierių ir užstato rinkos infrastruktūros patariamoji grupė ir Mokėjimų infrastruktūros patariamoji grupė, paskirstytojo registro technologijos naudojimas apimtų panašias problemas, su kuriomis susiduriama taikant tradicine technologija pagrįstus sprendimus, kaip antai problemas dėl susiskaidymo ir sąveikumo, taip pat galėtų kilti ir naujų sunkumų, pavyzdžiui, susijusių su žetonų teisiniu galiojimu. Kadangi kriptoturto, laikomo finansinėmis priemonėmis, prekybos ir susijusių poprekybinių procesų bei veiklos vykdymo patirties nėra daug, šiuo metu per anksti iš esmės keisti Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktus siekiant sudaryti sąlygas tokiam kriptoturtui ir jo pagrindinei technologijai visapusiškai naudoti. Kartu kurti kriptoturtui, laikomam finansinėmis priemonėmis, skirtą finansų rinkos infrastruktūrą dabar trukdo į Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktus įtraukti reikalavimai, kurie nėra visiškai pritaikyti kriptoturtui, laikomam finansinėmis priemonėmis, ar paskirstytojo registro technologijos naudojimui. Pavyzdžiui, prekybos kriptoturtu platformos paprastai suteikia prieigą neprofesionaliesiems investuotojams tiesiogiai, o tradicinės prekybos vietos neprofesionaliesiems investuotojams paprastai suteikia prieigą tik per finansų tarpininkus;

([5]) 2012 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 236/2012 dėl skolintų vertybinių popierių pardavimo ir tam tikrų kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių aspektų (OL L 86, 2012 3 24, p. 1).

([6]) 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 596/2014 dėl piktnaudžiavimo rinka (Piktnaudžiavimo rinka reglamentas) ir kuriuo panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/6/EB ir Komisijos direktyvos 2003/124/EB, 2003/125/EB ir 2004/72/EB (OL L 173, 2014 6 12, p. 1).

([7]) 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 909/2014 dėl atsiskaitymo už vertybinius popierius gerinimo Europos Sąjungoje ir centrinių vertybinių popierių depozitoriumų, kuriuo iš dalies keičiamos Direktyvos 98/26/EB ir 2014/65/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 236/2012 (OL L 257, 2014 8 28, p. 1).

([8]) 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1129 dėl prospekto, kuris turi būti skelbiamas, kai vertybiniai popieriai siūlomi viešai arba įtraukiami į prekybos reguliuojamoje rinkoje sąrašą, ir kuriuo panaikinama Direktyva 2003/71/EB (OL L 168, 2017 6 30, p. 12).

([9]) 1998 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/26/EB dėl atsiskaitymų baigtinumo mokėjimų ir vertybinių popierių atsiskaitymų sistemose (OL L 166, 1998 6 11, p. 45).

([10]) 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/50/ES, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/109/EB dėl informacijos apie emitentus, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, skaidrumo reikalavimų suderinimo, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/71/EB dėl prospekto, kuris turi būti skelbiamas, kai vertybiniai popieriai siūlomi visuomenei ar įtraukiami į prekybos sąrašą, ir Komisijos direktyva 2007/14/EB, nustatanti išsamias tam tikrų Direktyvos 2004/109/EB nuostatų įgyvendinimo taisykles (OL L 294, 2013 11 6, p. 13).

(6) siekiant sudaryti sąlygas plėtoti finansinėmis priemonėmis laikomą kriptoturtą ir paskirstytojo registro technologiją kartu išlaikant aukšto lygio investuotojų apsaugą, rinkos vientisumą, finansinį stabilumą ir skaidrumą bei vengiant reglamentavimo arbitražo ir spragų, būtų naudinga parengti paskirstytojo registro technologija paremtos rinkos infrastruktūros bandomąją tvarką tokioms PRT rinkos infrastruktūroms išbandyti (toliau – bandomoji tvarka). Pagal bandomąją tvarką tam tikroms PRT rinkos infrastruktūroms turėtų būti laikinai leidžiama netaikyti kai kurių konkrečių reikalavimų pagal Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktus, kurie priešingu atveju galėtų trukdyti veiklos vykdytojams kurti prekybos kriptoturtu, laikomu finansinėmis priemonėmis, ir atsiskaitymo už jų sandorius sprendimus nemažinant jokių galiojančių reikalavimų ir apsaugos priemonių, kurie taikomi tradicinėms rinkos infrastruktūroms. PRT rinkos infrastruktūrose turėtų būti priimtos ir jų operatorių naudojamos tinkamos apsaugos priemonės, susijusios su paskirstytojo registro technologijos naudojimu, kuriomis būtų užtikrinta veiksminga investuotojų apsauga, įskaitant aiškiai nustatytas atsakomybės grandines už bet kokius dėl operacinių trūkumų klientų patirtus nuostolius. Bandomoji tvarka taip pat turėtų sudaryti sąlygas Europos priežiūros institucijai (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai, ESMA), įsteigtai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1095/2010 ([11]), ir kompetentingoms institucijoms pasimokyti iš bandomosios tvarkos ir įgyti patirties, susijusios su galimybėmis ir specifine rizika, būdinga kriptoturtui, laikomam finansinėmis priemonėmis, ir jo pagrindine technologija. Taikant šią bandomąją tvarką įgyta patirtis turėtų padėti rasti galimų praktinių pasiūlymų dėl tinkamos reguliavimo sistemos, kad būtų galima tikslingai pritaikyti Sąjungos teisės aktus, susijusius su PRT finansinių priemonių emisija, saugojimu ir aptarnavimu, prekyba jomis ir atsiskaitymu už jas;

(7) siekiant bandomosios tvarkos tikslų turėtų būti sukurtas naujas PRT rinkos infrastruktūros Sąjungos statusas, siekiant užtikrinti, kad Sąjunga galėtų išsaugoti savo vadovaujamą vaidmenį kriptožetonais pakeistų finansinių priemonių srityje ir prisidėti prie tokio turto antrinės rinkos plėtros. PRT rinkos infrastruktūros statusas turėtų būti neprivalomas ir neturėtų trukdyti finansų rinkos infrastruktūroms, kaip antai prekybos vietoms, centriniams vertybinių popierių depozitoriumams (CVPD) ir pagrindinėms sandorio šalims (PSŠ), plėtoti prekybos ir poprekybinių paslaugų ir veiklos, skirtų kriptoturtui, laikomam finansinėmis priemonėmis arba grindžiamam paskirstytojo registro technologija, pagal galiojančius Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktus;

(8) PRT rinkos infrastruktūros turėtų tik leisti prekiauti PRT finansinėmis priemonėmis arba jas registruoti paskirstytajame registre. PRT finansinės priemonės turėtų būti kriptoturtas, kuris laikomas finansinėmis priemonėmis ir yra išleidžiamas, perleidžiamas ir saugomas paskirstytajame registre;

(9) Sąjungos teisės aktai finansinių paslaugų srityje turėtų būti neutralūs, neatsižvelgiant į tai, ar taikoma viena ar kita konkreti technologija. Todėl reikia vengti nuorodų į konkrečią paskirstytojo registro technologiją. PRT rinkos infrastruktūros operatoriai turėtų užtikrinti, kad jie gali laikytis visų taikomų reikalavimų, neatsižvelgiant į tai, kokia technologija naudojama;

(10) taikant šį reglamentą turėtų būti vadovaujamasi technologinio neutralumo, proporcingumo, vienodų veiklos sąlygų principais ir principu „vienoda veikla, vienoda rizika, vienodos taisyklės“, kad būtų galima užtikrinti, jog rinkos dalyviams suteikiama pakankamai reguliavimo erdvės, kad jie galėtų diegti inovacijas ir puoselėti skaidrumo, sąžiningumo, stabilumo, investuotojų apsaugos, atskaitomybės, rinkos vientisumo ir privatumo, ir kad būtų galima garantuoti asmens duomenų apsaugos vertybes, kaip užtikrinama Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7 ir 8 straipsniuose;

(11) galimybė naudotis bandomąja tvarka neturėtų būti taikoma tik rinkos senbuviams; ji taip pat turėtų būti atvira ir naujiems dalyviams. Subjektas, kuriam nėra suteiktas leidimas pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014 arba pagal Direktyvą 2014/65/ES, galėtų prašyti išduoti veiklos leidimą pagal tą reglamentą arba tą direktyvą ir kartu kreiptis dėl specialaus leidimo pagal šį reglamentą. Tokiais atvejais kompetentinga institucija neturėtų vertinti, ar subjektas atitinka Reglamento (ES) Nr. 909/2014 arba Direktyvos 2014/65/ES reikalavimus, dėl kurių buvo prašoma suteikti leidimą taikyti išimtį pagal šį reglamentą. Tokiems subjektams turėtų būti leidžiama vykdyti veiklą tik PRT rinkos infrastruktūrose vadovaujantis šiuo reglamentu, o specialiam leidimui nustojus galioti jų veiklos leidimas turėtų būti panaikintas, nebent tie subjektai pateiktų išsamų prašymą dėl veiklos leidimo pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014 arba pagal Direktyvą 2014/65/ES;

([11]) 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

(12) PRT rinkos infrastruktūros koncepcija apima PRT daugiašalės prekybos sistemas (PRT DPS), PRT atsiskaitymo sistemas (PRT AS) ir PRT prekybos ir atsiskaitymo sistemas (PRT PAS). PRT rinkos infrastruktūra turėtų galėti bendradarbiauti su kitais rinkos dalyviais, kad būtų rasti paskirstytojo registro technologija pagrįsti novatoriški sprendimai skirtinguose finansinių paslaugų vertės grandinės segmentuose;

(13) PRT DPS turėtų būti daugiašalė prekybos sistema, kurią valdo investicinė įmonė arba rinkos operatorius, kuriam suteiktas veiklos leidimas pagal Direktyvą 2014/65/ES ir kuris yra gavęs specialų leidimą pagal šį reglamentą. Kredito įstaigai, kuriai suteiktas leidimas pagal Direktyvą 2013/36/ES ir kuri teikia investicines paslaugas arba vykdo investicinę veiklą, turėtų būti leidžiama valdyti PRT DPS tik tuo atveju, kai jai suteikiamas leidimas veikti kaip investicinei įmonei arba rinkos operatoriui pagal Direktyvą 2014/65/ES. PRT DPS ir jų operatoriams turėtų būti taikomi visi daugiašalėms prekybos sistemoms ir jų operatoriams pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 600/2014 ([12]), Direktyvą 2014/65/ES ar kurį nors kitą galiojantį Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktą taikytini reikalavimai, išskyrus reikalavimus, dėl kurių kompetentinga institucija yra leidusi taikyti išimtį pagal šį reglamentą;

(14) naudojant paskirstytojo registro technologiją, kai visi sandoriai registruojami paskirstytajame registre, galima paspartinti ir vykdyti prekybą ir atsiskaitymą beveik tikruoju laiku ir būtų galima sudaryti sąlygas prekybai ir poprekybinėms paslaugoms ir veiklai sujungti. Tačiau pagal dabartines taisykles nėra numatyta, kad tas pats juridinis subjektas galėtų derinti prekybos ir poprekybinę veiklą, neatsižvelgiant į naudojamą technologiją, dėl pasirinktos politikos, susijusios su rizikos specializacija ir veiklos rūšių atsiejimu konkurencijos didinimo sumetimais. Ši bandomoji tvarka neturėtų sukurti precedento siekiant iš esmės pakeisti prekybos ir poprekybinės veiklos atskyrimo ar finansų rinkos infrastruktūros tvarką. Tačiau atsižvelgiant į galimą paskirstytojo registro technologijos naudą derinant prekybą ir atsiskaitymą, yra pagrįsta taikant bandomąją tvarką numatyti tam skirtą PRT rinkos infrastruktūrą, būtent PRT PAS, kurioje būtų derinama veikla, kurią paprastai vykdo daugiašalės prekybos sistemos ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos;

(15) PRT PAS turėtų būti arba PRT DPS, kuri apima paslaugas, teikiamas ir PRT DPS, ir PRT AS, ir kurią valdo investicinė įmonė arba rinkos operatorius, gavęs specialų leidimą valdyti PRT PAS pagal šį reglamentą, arba PRT AS, kuri apima paslaugas, teikiamas ir PRT DPS, ir PRT AS, ir kurią valdo CVPD, gavęs specialų leidimą valdyti PRT PAS pagal šį reglamentą. Kredito įstaigai, kuriai suteiktas leidimas pagal Direktyvą 2013/36/ES ir kuri teikia investicines paslaugas arba vykdo investicinę veiklą, turėtų būti leidžiama valdyti PRT PAS tik tuo atveju, kai jai suteikiamas leidimas veikti kaip investicinei įmonei arba rinkos operatoriui pagal Direktyvą 2014/65/ES. PRT PAS valdančiai investicinei įmonei ar rinkos operatoriui taikomi visi reikalavimai, kurie taikomi PRT DPS, o PRT PAS valdančiam CVPD turėtų būti taikomi visi PRT AS taikomi reikalavimai. Kadangi PRT PAS suteiktų galimybę investicinei įmonei ar rinkos operatoriui taip pat teikti atsiskaitymo paslaugas ir suteiktų CVPD galimybę teikti prekybos paslaugas, būtina užtikrinti, kad investicinės įmonės ir rinkos operatoriai turėtų laikytis PRT AS taikomų reikalavimų, o CVPD turėtų laikytis PRT DPS taikomų reikalavimų. Kadangi CVPD, teikiantiems investicines paslaugas arba vykdantiems investicinę veiklą pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014, netaikomi tam tikri veiklos leidimų išdavimo ir organizaciniai reikalavimai pagal Direktyvą 2014/65/ES, taikant bandomąją tvarką tikslinga laikytis panašaus požiūrio tiek investicinėms įmonėms, tiek rinkos operatoriams, tiek PRT PAS valdantiems CVPD. Todėl PRT PAS valdančiai investicinei įmonei ar rinkos operatoriui pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014 neturėtų būti taikomi tam tikri veiklos leidimų išdavimo ir organizaciniai reikalavimai, kadangi investicinė įmonė arba rinkos operatorius privalės laikytis veiklos leidimų išdavimo ir organizacinių reikalavimų pagal Direktyvą 2014/65/ES. Ir atvirkščiai, PRT PAS valdančiam CVPD tam tikri veiklos leidimų išdavimo ir organizaciniai reikalavimai neturėtų būti taikomi pagal Direktyvą 2014/65/ES, nes CVPD privalės laikytis veiklos leidimų išdavimo ir organizacinių reikalavimų pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014. Tokios išimtys turėtų būti laikinos ir neturėtų būti taikomos PRT rinkos infrastruktūrai, kuriai netaikoma bandomoji tvarka. ESMA turėtų galėti įvertinti pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014 priimtus techninius apskaitos ir operacinės rizikos standartus, siekdama užtikrinti, kad jie būtų proporcingai taikomi investicinėms įmonėms ar rinkos operatoriams, valdantiems PRT PAS;

(16) PRT PAS operatoriams turėtų būti suteikta galimybė prašyti taikyti tokias pačias išimtis, kokios taikomos PRT DPS ir PRT AS operatoriams, jeigu jie laikosi su išimtimis susijusių sąlygų ir taiko kompetentingų institucijų nustatytas kompensacines priemones. Panašūs argumentai kaip ir DPS ir PRT AS atveju turėtų būti taikomi išimtims, kurios galioja PTR PAS, bet kurioms su tomis išimtimis susijusioms sąlygoms ir kompensacinėms priemonėms;

([12]) 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 84).

(17) siekiant suteikti papildomo lankstumo taikant tam tikrus Reglamento (ES) Nr. 909/2014 reikalavimus investicinėms įmonėms ar rinkos operatoriams, valdantiems PRT PAS, ir sykiu užtikrinti vienodas sąlygas su CVPD, teikiančiais atsiskaitymo paslaugas pagal bandomąją tvarką, tam tikros to reglamento reikalavimų išimtys, susijusios su neatsiskaitymo prevencijos priemonėmis, dalyvavimo ir skaidrumo reikalavimais, taip pat komunikacijos su dalyviais ir kitomis rinkos infrastruktūromis procedūromis, turėtų būti taikomos PRT AS arba PRT PAS valdantiems CVPD ir PRT PAS valdančioms investicinėms įmonėms ar rinkos operatoriams. Toms išimtims turėtų būti taikomos su jomis susijusios sąlygos, įskaitant būtiniausius reikalavimus, ir bet kurios kompensacinės priemonės, kurių reikalauja kompetentinga institucija, tam kad būtų pasiekti Reglamento (ES) Nr. 909/2014 nuostatų, dėl kurių prašoma taikyti išimtį, tikslai, arba būtų užtikrinta investuotojų apsauga, rinkos vientisumas ar finansinis stabilumas. PRT PAS operatorius turėtų įrodyti, kad prašoma išimtis yra proporcinga ir grindžiama paskirstytojo registro technologijos naudojimu;

(18) PRT AS turėtų būti pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014 veiklos leidimą gavusio CVPD, kuriam išduotas specialus leidimas valdyti PRT AS pagal šį reglamentą, valdoma atsiskaitymo sistema. PRT AS ir ją valdančiam CVPD turėtų būti taikomi visi Reglamento (ES) Nr. 909/2014 ir visų kitų galiojančių Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktų reikalavimai, išskyrus reikalavimus, dėl kurių yra gautas leidimas taikyti išimtį pagal šį reglamentą;

(19) kai ECB ir nacionaliniai centriniai bankai arba kitos valstybių narių institucijos, atliekančios panašias funkcijas, arba kitos viešosios įstaigos, kurioms pavesta dalyvauti valdant valstybės skolą Sąjungoje, valdo PRT AS, neturėtų būti reikalaujama, kad jie prašytų kompetentingų institucijų specialių leidimų pasinaudoti išimtimi pagal šį reglamentą, nes nereikalaujama, kad tokie subjektai teiktų ataskaitas kompetentingoms institucijoms arba laikytųsi jų nurodymų, ir jiems taikomi tik tam tikri Reglamento (ES) Nr. 909/2014 reikalavimai;

(20) kuriant bandomąją tvarką neturėtų būti daromas poveikis Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo ir Protokole Nr. 4 dėl Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statuto nustatytų ECB ir nacionalinių centrinių bankų, priklausančių Europos centrinių bankų sistemai, užduočių ir įsipareigojimų vykdymui, siekiant skatinti sklandų mokėjimo sistemų veikimą ir užtikrinti veiksmingas ir patikimas tarpuskaitos ir mokėjimo sistemas Sąjungoje ir su trečiosiomis valstybėmis;

(21) šiame reglamente numatytų priežiūros pareigų pavedimas pateisinamas specifiniais bandomosios tvarkos ypatumais ir rizika. Todėl bandomosios tvarkos priežiūros struktūra neturėtų būti suprantama kaip precedento kokiam nors būsimam Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktui sukūrimas;

(22) PRT rinkos infrastruktūros operatoriai turėtų būti atsakingi už lėšų, užstato ar PRT finansinių priemonių praradimą. PRT rinkos infrastruktūros operatorių atsakomybė turėtų apsiriboti prarasto turto rinkos verte nuo tuo laiko, kai priemonės buvo prarastos. PRT rinkos infrastruktūros operatorius neturėtų būti atsakingas už įvykius, kurie nuo jo nepriklauso, visų pirma už įvykius, kurie įvyko nepriklausomai nuo operatoriaus veiklos ir jis tai įrodo, įskaitant problemas, kylančias dėl išorės įvykio, kurio jis pagrįstai negali kontroliuoti;

(23) siekiant sudaryti sąlygas inovacijoms ir eksperimentams patikimoje reglamentavimo aplinkoje, kartu užtikrinant investuotojų apsaugą, išlaikant rinkos vientisumą ir finansinį stabilumą, finansinės priemonės, kuriomis leidžiama prekiauti arba kurios registruojamos PRT rinkos infrastruktūroje, turėtų apsiriboti akcijomis, obligacijomis ir kolektyvinio investavimo subjekto investiciniais vienetais, kuriems taikoma vien pavedimų vykdymo išimtis pagal Direktyvą 2014/65/ES. Šiame reglamente turėtų būti nustatytos ribinės vertės, kurias tam tikrais atvejais būtų galima sumažinti. Visų pirma, siekiant išvengti bet kokios rizikos finansiniam stabilumui, PRT finansinių priemonių, kuriomis leidžiama prekiauti arba kurios registruojamos PRT rinkos infrastruktūroje, bendra rinkos vertė turėtų būti apribota;

(24) siekiant užtikrinti kuo vienodesnes sąlygas finansinėms priemonėms, kuriomis leidžiama prekiauti tradicinėje prekybos vietoje, kaip apibrėžta Direktyvoje 2014/65/ES, ir užtikrinti aukšto lygio investuotojų apsaugą, rinkos vientisumą ir finansinį stabilumą, PRT finansinėms priemonėms, kuriomis leidžiama prekiauti PRT DPS arba PRT PAS, turėtų būti taikomos piktnaudžiauti rinka draudžiančios nuostatos, įtvirtintos Reglamente (ES) Nr. 596/2014;

(25) PRT DPS operatoriaus prašymu kompetentingoms institucijoms turėtų būti leidžiama laikinai taikyti vieną ar daugiau šiame reglamente numatytų išimčių, jeigu tas operatorius atitinka tokioms išimtims taikomas sąlygas ir papildomus pagal šį reglamentą nustatytus reikalavimus, kuriais siekiama valdyti naujų formų riziką, kurią kelia paskirstytojo registro technologijos naudojimas. Be to, PRT DPS operatorius turėtų laikytis kompetentingos institucijos reikalaujamų kompensacinių priemonių, kad pasiektų nuostatos, kurios atžvilgiu prašyta taikyti išimtį, tikslus, arba kad būtų užtikrinta investuotojų apsauga, rinkos vientisumas ar finansinis stabilumas;

(26) PRT DPS operatoriaus prašymu kompetentingoms institucijoms turėtų būti leidžiama netaikyti jam tarpininkavimo įsipareigojimo pagal Direktyvą 2014/65/ES. Šiuo metu tradicinės daugiašalės prekybos sistemos nariais arba dalyviais leidžiama laikyti tik investicines įmones, kredito įstaigas ir kitus asmenis, turinčius pakankamų prekybos gebėjimų bei kompetencijos, ir išlaikančių tinkamas organizacines priemones ir išteklius. Dauguma prekybos kriptoturtu platformų, priešingai, siūlo prieigą be tarpininkų ir teikia tiesioginę prieigą neprofesionaliesiems investuotojams. Taigi viena iš galimų reguliavimo kliūčių, trukdančių plėtoti daugiašalę prekybos PRT finansinėmis priemonėmis sistemą, galėtų būti tarpininkavimo įsipareigojimas pagal Direktyvą 2014/65/ES. Todėl PRT DPS operatoriaus prašymu kompetentingai institucijai turėtų būti leidžiama suteikti išimtį laikinai nevykdyti tokio tarpininkavimo įsipareigojimo, kad būtų galima suteikti tiesioginę prieigą neprofesionaliesiems investuotojams ir leisti jiems vykdyti sandorius savo sąskaita, jeigu yra įdiegtos tinkamos investuotojų apsaugos priemonės, jeigu tokie neprofesionalieji investuotojai įvykdo tam tikras sąlygas ir tas operatorius vykdo visas papildomas kompetentingos institucijos nustatytas investuotojų apsaugos priemones. Neprofesionalieji investuotojai, kurie turi tiesioginę prieigą prie PRT DPS kaip nariai arba dalyviai, kuriems taikoma tarpininkavimo įsipareigojimo išimtis, neturėtų būti laikomi investicinėmis įmonėmis, kaip tai suprantama Direktyvoje 2014/65/ES, vien dėl to, kad yra PRT DPS nariai arba dalyviai;

(27) PRT DPS operatoriaus prašymu kompetentingoms institucijoms taip pat turėtų būti leidžiama netaikyti Reglamente (ES) Nr. 600/2014 nustatytų sandorių ataskaitų teikimo reikalavimų, jeigu PRT DPS įvykdo tam tikras sąlygas;

(28) kad PRT DPS operatoriui būtų leista taikyti išimtį pagal šį reglamentą, jis turėtų įrodyti, kad prašoma išimtis yra proporcinga ir taikoma tik paskirstytojo registro technologijos naudojimui, kaip aprašyta jo verslo plane, ir kad prašoma išimtis bus taikoma tik PRT DPS, nesuteikiant galimybių ja naudotis jokiai kitai daugiašalei prekybos sistemai, valdomai tos pačios investicinės įmonės ar rinkos operatoriaus;

(29) PRT AS valdančio CVPD prašymu, kompetentingos institucijos turėtų turėti galimybę leisti laikinai taikyti vieną ar daugiau išimčių, jeigu jis atitinka tokioms išimtims taikomas sąlygas ir papildomus pagal šį reglamentą nustatytus reikalavimus, kuriais siekiama valdyti naujų formų riziką, kurią kelia paskirstytojo registro technologijos naudojimas. Be to, PRT AS valdantis CVPD turėtų laikytis visų kompetentingos institucijos reikalaujamų kompensacinių priemonių, kad pasiektų nuostatos, kurios atžvilgiu prašyta taikyti išimtį, tikslus, arba kad būtų užtikrinta investuotojų apsauga, rinkos vientisumas ar finansinis stabilumas;

(30) turėtų būti leidžiama PRT AS valdančiam CVPD netaikyti tam tikrų Reglamento (ES) Nr. 909/2014 nuostatų, kuriomis gali būti sudaroma reglamentavimo kliūčių PRT AS plėtoti. Pavyzdžiui, išimtys galėtų būti taikomos tokiu mastu, kad to reglamento taisyklės, kurios taikomos CVPD ir kurios yra susijusios su terminais „nemateriali forma“, „vertybinių popierių sąskaita“ arba „pervedimo nurodymai“, nebūtų taikomos PRT AS valdančiam CVPD, išskyrus reikalavimus dėl CVPD ryšių, kurie turėtų būti taikomi *mutatis mutandis*. Dėl termino „vertybinių popierių sąskaita“, išimtis apimtų vertybinių popierių registravimo, emisijos vientisumo ir sąskaitų atskyrimo taisykles. Kadangi CVPD valdo vertybinių popierių atsiskaitymo sistemas, atlikdami savo dalyvių vertybinių popierių sąskaitų kreditavimą ir debetavimą, PRT AS ne visada galima naudoti kaip vertybinių popierių sąskaitų, kuriose taikomas dvejybinio ar daugybinio įrašo būdą. Todėl turėtų būti galima taikyti išimtį PRT AS valdančiam CVPD dėl Reglamento (ES) Nr. 909/2014 taisyklių, kuriose daroma nuoroda į terminą „įrašų darymas apskaitos sistemoje“, jeigu tokia išimtis reikalinga tam, kad būtų įmanoma registruoti PRT finansines priemones paskirstytajame registre. Tačiau PRT AS valdantis CVPD vis tiek turėtų užtikrinti PRT finansinių priemonių emisijos vientisumą paskirstytajame registre ir atskirti įvairių dalyvių turimas PRT finansines priemones;

(31) PRT AS valdančiam CVPD visada turėtų būti taikomos Reglamento (ES) Nr. 909/2014 nuostatos, pagal kurias CVPD, kuris perduoda paslaugų teikimą ar veiklą trečiajai šaliai, tebėra visiškai atsakingas už visų tame reglamente nustatytų savo įsipareigojimų vykdymą ir privalo užtikrinti, kad dėl tokio funkcijų perdavimo nebūtų perduota CVPD atsakomybė. Pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014 PRT AS valdančiam CVPD leidžiama perduoti pagrindinės paslaugos ar veiklos vykdymą išorės paslaugų teikėjui tik gavus kompetentingos institucijos leidimą. Todėl PRT AS valdantis CVPD turėtų turėti galimybę prašyti taikyti to veiklos leidimo reikalavimo išimtį, kai jis įrodo, kad reikalavimas nesuderinamas su paskirstytojo registro technologijos naudojimu, kaip numatyta jo verslo plane. Su PRT AS arba paskirstytojo registro technologijos naudojimu susijusių užduočių perdavimas atsiskaitymui atlikti neturėtų būti laikomas veiklos perdavimu trečiajam asmeniui kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 909/2014;

(32) kredito įstaigos ar investicinės įmonės tarpininkavimo įsipareigojimas, kuriuo siekiama užkirsti kelią neprofesionaliesiems investuotojams gauti tiesioginę prieigą prie CVPD valdomų atsiskaitymo ir pateikimo sistemų, galėtų sudaryti reglamentavimo kliūtį, trukdančią kurti alternatyvius paskirstytojo registro technologija grindžiamus atsiskaitymo modelius, suteikiančius tiesioginę prieigą neprofesionaliesiems investuotojams. Todėl PRT AS valdančiam CVPD turėtų būti leidžiama taikyti išimtį, susijusią su terminu „dalyvis“ Direktyvoje 98/26/EB, pagal kurią tas terminas tam tikromis sąlygomis apimtų kitus asmenis, nei nurodytieji toje direktyvoje. Kai PRT AS valdantis CVPD prašo leisti taikyti išimtį dėl tarpininkavimo įsipareigojimo pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014, jis turėtų užtikrinti, kad tie kaip dalyviai priimti asmenys atitiktų tam tikras sąlygas. DLT AS valdantis CVPD turėtų užtikrinti, kad tie dalyviai turėtų pakankamų gebėjimų, kompetencijos, patirties ir žinių, susijusių su poprekybine veikla ir paskirstytojo registro technologijos veikimu;

(33) subjektai, atitinkantys reikalavimus dalyvauti CVPD pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014, atitinka subjektus, atitinkančius reikalavimus dalyvauti vertybinių popierių atsiskaitymo sistemoje, kuri laikoma sistema ir apie kurią pranešama pagal Direktyvą 98/26/EB, nes pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014 CVPD valdomos vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos privalo būti laikomos sistemomis ir apie jas turi būti pranešta pagal Direktyvą 98/26/EB. Atitinkamai paskirstytojo registro technologija grindžiama vertybinių popierių atsiskaitymo sistema, kuri prašo leisti netaikyti dalyvavimo reikalavimų, nustatytų Reglamente (ES) Nr. 909/2014, nesilaikytų Direktyvoje 98/26/EB nustatytų dalyvavimo reikalavimų. Taigi tokia vertybinių popierių atsiskaitymo sistema pagal tą direktyvą negali būti laikoma sistema ir sistema, apie kurią pranešta, ir dėl tos priežasties pagal šį reglamentą ji negalėtų būti vadinama PRT vertybinių popierių atsiskaitymo sistema, o būtų vadinama PRT AS. Šiuo reglamentu CVPD turėtų būti leidžiama valdyti PRT AS, kuri nėra laikoma vertybinių popierių atsiskaitymo sistema pagal Direktyvą 98/26/EB, ir turėtų būti galima taikyti Reglamento (ES) Nr. 909/2014 atsiskaitymų baigtinumo taisyklių išimtį, taikant tam tikras kompensacines priemones, įskaitant konkrečias kompensacines priemones dėl nemokumo kylančiai rizikai sumažinti, kaip apsaugos nuo nemokumo priemonės pagal Direktyvą 98/26/EB. Tačiau tokia išimtis netrukdytų PRT AS, atitinkančiai visus Direktyvos 98/26/EB reikalavimus, būti laikoma sistema ir apie kurią pranešta kaip apie vertybinių popierių atsiskaitymo sistemą pagal tą direktyvą;

(34) Reglamentu (ES) Nr. 909/2014 skatinama vykdyti atsiskaitymą už sandorius centrinio banko pinigais. Kai piniginės dalies atsiskaitymo vykdyti centrinio banko pinigais netikslinga ir neįmanoma, pagal tą reglamentą šis atsiskaitymas galėtų būti vykdomas per paties CVPD sąskaitas arba per kredito įstaigoje atidarytas sąskaitas (komercinio banko pinigais). Tačiau PRT AS valdančiam CVPD gali būti sudėtinga taikyti tą taisyklę, nes tokiam CVPD reikėtų daryti pakeitimus piniginių lėšų sąskaitose tuo pačiu metu, kai paskirstytuoju registru registruojamas vertybinių popierių pateikimas. PRT AS valdančiam CVPD reikėtų leisti prašyti leidimo laikinai netaikyti to reglamento piniginės dalies atsiskaitymo taisyklių, kad jis galėtų kurti inovatyvius sprendimus, pagal bandomąją tvarką sudarant palankesnes sąlygas naudotis komercinio banko pinigais arba e. pinigais žetonais. Atsiskaitymas centrinio banko pinigais galėtų būti laikomas netikslingu ir neįmanomu, jei toks atsiskaitymas centrinio banko pinigais paskirstytajame registre nėra teikiamas;

(35) reikalavimai, susiję su piniginės dalies atsiskaitymu pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014, ir toliau taikomi bandomosios tvarkos netaikantiems subjektams, išskyrus reikalavimus, kuriuos paskirstytojo registro technologijos aplinkoje taikyti nepagrįsta. Todėl PRT rinkos infrastruktūros operatoriai savo verslo planuose turėtų nurodyti, kaip jie ketina laikytis Reglamento (ES) Nr. 909/2014 IV antraštinės dalies tuo atveju, jei jie ilgainiui nustos taikyti bandomąją tvarką;

(36) pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014 CVPD privalo nediskriminuodamas ir skaidriai suteikti prieigą kitam CVPD arba kitoms rinkos infrastruktūroms. Suteikti prieigą prie PRT AS valdančio CVPD gali būti techniškai sudėtingiau, painu ar sudėtinga, nes senųjų sistemų sąveikumas su paskirstytojo registro technologija dar neišbandytas. Todėl PRT AS taip pat turėtų būti galima suteikti išimtį netaikyti to reikalavimo, jeigu ji įrodo, kad šio reikalavimo taikymas yra neproporcingas atsižvelgiant į PRT AS veiklos mastą;

(37) nepriklausomai nuo to, kurio reikalavimo prašoma leisti netaikyti, PRT AS valdantis CVPD turėtų įrodyti, kad prašoma išimtis yra proporcinga ir grindžiama paskirstytojo registro technologijos naudojimu. Išimtis turėtų būti taikoma tik PRT AS, o ne kitoms to paties CVPD valdomoms atsiskaitymo sistemoms;

(38) palyginti su tradicinėmis rinkos infrastruktūromis, PRT rinkos infrastruktūroms ir jų operatoriams turėtų būti taikomi papildomi reikalavimai. Šių papildomų reikalavimų reikia siekiant išvengti rizikos, susijusios su paskirstytojo registro technologijos naudojimu arba PRT rinkos infrastruktūros veiklos vykdymo būdais. Todėl PRT rinkos infrastruktūros operatorius turėtų parengti aiškų verslo planą, kuriame būtų išsamiai nurodyta, kaip bus naudojama paskirstytojo registro technologija ir kokios teisinės sąlygos bus taikomos;

(39) PRT rinkos infrastruktūros operatoriai turėtų nustatyti arba, kai tinkama, dokumentuoti savo naudojamo paskirstytojo registro technologijos veikimo taisykles, įskaitant prieigos prie paskirstytojo registro ir leidimo jame prekiauti taisykles, patvirtinimo mazgų dalyvavimo taisykles bei galimų interesų konfliktų sprendimo taisykles ir rizikos valdymo priemones;

(40) PRT rinkos infrastruktūros operatoriaus turėtų būti reikalaujama informuoti narius, dalyvius, emitentus ir klientus apie būdą, kuriuo jis ketina vykdyti savo veiklą, ir tai, kaip naudojant paskirstytojo registro technologiją atsiras nukrypimų, palyginti su tuo, kaip paslaugas paprastai teikia tradicinė daugiašalė prekybos sistema arba vertybinių popierių atsiskaitymo sistemą valdantis CVPD;

(41) PRT rinkos infrastruktūra turėtų naudoti specialias, patikimas IT ir kibernetinio saugumo priemones, susijusias su paskirstytojo registro technologijos naudojimu. Tos priemonės turėtų būti proporcingos atsižvelgiant į PRT rinkos infrastruktūros operatoriaus verslo plano pobūdį, mastą ir sudėtingumą. Be to, šiomis priemonėmis turėtų būti nuolat užtikrinamas teikiamų paslaugų skaidrumas, tęstinumas, patikimumas ir saugumas, įskaitant galbūt naudosimų išmaniųjų sutarčių patikimumą, neatsižvelgiant į tai, ar tas sutartis sudaro pati PRT rinkos infrastruktūra, ar trečioji šalis, vykdydama sutartines užsakomųjų paslaugų procedūras. PRT rinkos infrastruktūros taip pat turėtų užtikrinti paskirstytajame registre saugomų duomenų vientisumą, saugumą, konfidencialumą, pasiūlą ir prieinamumą. PRT rinkos infrastruktūros kompetentingai institucijai turėtų būti leidžiama reikalauti atlikti auditą, kad būtų užtikrinta, jog bendrosios PRT rinkos infrastruktūros IT ir kibernetinio saugumo priemonės atitinka paskirtį. Šio audito išlaidas turėtų padengti PRT rinkos infrastruktūros operatorius;

(42) tais atvejais, kai PRT rinkos infrastruktūros operatoriaus verslo modelis apima klientų lėšų, pavyzdžiui, piniginių lėšų ar pinigų ekvivalentų, arba PRT finansinių priemonių arba prieigos prie tų PRT finansinių priemonių priemones, įskaitant kriptografinių raktų pavidalo priemones, saugojimą, PRT rinkos infrastruktūra turėtų naudoti tinkamas savo klientų turto saugojimo priemones. PRT rinkos infrastruktūros operatoriai neturėtų naudoti klientų turto savo sąskaita, nebent yra gavusios išankstinį aiškų rašytinį savo klientų sutikimą. PRT rinkos infrastruktūra klientų lėšas ar PRT finansines priemones arba prieigos prie jų priemones turėtų atskirti nuo savo turto ar kitų klientų turto. PRT rinkos infrastruktūros bendrosiomis IT ir kibernetinio saugumo priemonėmis turėtų būti užtikrinama klientų turto apsauga nuo sukčiavimo, kibernetinių išpuolių ar kitų rimtų veiklos trikdžių;

(43) specialaus leidimo suteikimo metu PRT rinkos infrastruktūros taip pat turėtų turėti nustatytą patikimą pasitraukimo strategiją, naudotiną tuo atveju, jeigu bandomoji tvarka būtų nutraukta arba specialus leidimas ar kai kurios leistos taikyti išimtys panaikintos arba jeigu buvo viršytos šiame reglamente nustatytos ribinės vertės. Į tą strategiją turėtų būti įtrauktas jų paskirstytojo registro technologijų veiklos perkėlimas į tradicines rinkos infrastruktūras arba jų pavertimas tradicinėmis rinkos infrastruktūromis. Tuo tikslu nauji PRT PAS rinkos dalyviai arba operatoriai, nevaldantys tradicinės rinkos infrastruktūros, į kurią jie galėtų perkelti PRT finansines priemones, turėtų kreiptis dėl

susitarimų sudarymo su tradicinių rinkos infrastruktūrų operatoriais. Tai ypač svarbu PRT finansinių priemonių registravimo atveju. Todėl CVPD turėtų būti taikomi tam tikri reikalavimai dėl tokių priemonių nustatymo. Be to, CVPD turėtų sudaryti tokius susitarimus nediskriminuodami ir jiems turėtų būti sudaryta galimybė imti tikrosiomis išlaidomis pagrįstą komercinį mokestį;

(44) PRT rinkos infrastruktūros operatoriui suteikiamam specialiam leidimui turėtų iš esmės būti taikomos tos pačios procedūros kaip pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014 arba Direktyvą 2014/65/ES suteikiamam veiklos leidimui. Tačiau kreipdamasis dėl specialaus leidimo pagal šį reglamentą pareiškėjas turėtų nurodyti išimtis, kurias jis prašo leisti taikyti. Prieš suteikdama leidimą PRT rinkos infrastruktūrai kompetentinga institucija turėtų pateikti ESMA visą susijusią informaciją. Kai būtina, ESMA turėtų pateikti neprivalomą nuomonę dėl prašomų išimčių taikymo arba dėl paskirstytojo registro technologijos tinkamumo pagal šį reglamentą. Tokia neprivaloma nuomonė neturėtų būti laikoma nuomone, pateikta pagal Reglamentą (ES) Nr. 1095/2010. Rengdama savo nuomonę ESMA turėtų konsultuotis su kitų valstybių narių kompetentingomis institucijomis. Teikdama savo neprivalomą nuomonę ESMA turėtų siekti užtikrinti investuotojų apsaugą, rinkos vientisumą ir finansinį stabilumą. Siekiant užtikrinti vienodas sąlygas ir sąžiningą konkurenciją visoje bendrojoje rinkoje, ESMA neprivalomoje nuomonėje ir gairėse turėtų būti siekiama užtikrinti skirtingų visoje Sąjungoje kompetentingų institucijų suteiktų išimčių nuoseklumą ir proporcingumą, be kita ko, vertinant operatorių naudojamų skirtingų paskirstytojo registro technologijos tipų tinkamumą pagal šį reglamentą;

(45) vertybinių popierių registravimas, vertybinių popierių sąskaitų tvarkymas ir atsiskaitymo sistemų valdymas yra veikla, kuriai taip pat taikomos nesuderintos nacionalinės teisės nuostatos, pavyzdžiui, įmonių ir vertybinių popierių teisė. Todėl svarbu, kad PRT rinkos infrastruktūros operatoriai laikytųsi visų taikytinų taisyklių ir sudarytų sąlygas tai daryti jų paslaugų naudotojams;

(46) PRT rinkos infrastruktūros operatoriaus prašymą svarstysianti kompetentinga institucija turėtų turėti galimybę atsisakyti suteikti leidimą, jeigu esama priežasčių manyti, kad PRT rinkos infrastruktūra negalės laikytis galiojančių Sąjungos teisės nuostatų arba nacionalinės teisės nuostatų, kurios nepatenka į Sąjungos teisės taikymo sritį, ir jeigu esama priežasčių manyti, kad PRT rinkos infrastruktūra kels grėsmę investuotojų apsaugai, rinkos vientisumui ar finansiniam stabilumui, arba jei teikiant paraišką bandoma apeiti galiojančius reikalavimus;

(47) PRT rinkos infrastruktūros operatoriui kompetentingos institucijos suteiktame specialiame leidime turėtų būti nurodytos išimtys, kurias tai PRT rinkos infrastruktūrai leista taikyti. Toks leidimas turėtų galioti visoje Sąjungoje, tačiau tik tol, kol taikoma bandomoji tvarka. ESMA savo interneto svetainėje turėtų skelbti PRT rinkos infrastruktūrų sąrašą ir kiekvienai jų leidžiamų taikyti išimčių sąrašą;

(48) specialūs leidimai būtų suteikiami ir išimtys leidžiamos taikyti laikinai, ne ilgesnį kaip šešerių metų laikotarpį nuo specialaus leidimo suteikimo datos, ir jis turėtų galioti tik tol, kol bus taikoma bandomoji tvarka. Per tą šešerių metų laikotarpį PRT rinkos infrastruktūros operatoriai turės pakankamai laiko pritaikyti savo verslo modelius prie visų šios tvarkos pakeitimų ir veikti pagal bandomąją tvarką komerciškai perspektyviai. Tai sudarytų sąlygas ESMA ir Komisijai surinkti naudingų duomenų apie bandomosios tvarkos taikymą po to, kai bus suteikta kritinė masė specialių leidimų ir susijusių išimčių, ir teikti atitinkamas ataskaitas. Galiausiai tai duotų laiko PRT rinkos infrastruktūros operatoriams imtis reikiamų veiksmų, kad jie galėtų arba nutraukti savo veiklą arba pereiti prie naujos reglamentavimo sistemos, kuri bus parengta pagal ESMA ir Komisijos ataskaitas;

(49) nedarant poveikio Reglamentui (ES) Nr. 909/2014 ir Direktyvai 2014/65/ES, kompetentingos institucijos turėtų turėti įgaliojimus panaikinti PRT rinkos infrastruktūrai suteiktą specialų leidimą arba leidimą taikyti išimtis, kai nustatoma, kad PRT rinkos infrastruktūros pagrindinė technologija arba teikiamos paslaugos ar vykdoma veikla turi trūkumą, jeigu tas trūkumas nusveria konkrečios paslaugos ar veiklos teikiamą naudą, arba kai PRT rinkos infrastruktūros operatorius pažeidžia kuriuos nors įpareigojimus kompetentingos institucijos nustatytiems leistiems taikyti leidimams ar išimtims, arba kai PRT rinkos infrastruktūros operatorius registruoja finansines priemones, viršijančias šiame reglamente nustatytas ribines vertes arba neatitinkančias kitų sąlygų, kurios taikomos PRT finansinėms priemonėms pagal šį reglamentą. Vykdydamas savo veiklą PRT rinkos infrastruktūros operatorius

turėtų turėti galimybę prašyti leisti taikyti papildomas išimtis, be tų, kurių prašyta pirminio prašymo teikimo metu. Tokiu atveju prašymą dėl tų papildomų išimčių kompetentingai institucijai reikėtų pateikti lygiai taip, kaip prašant pirminio PRT rinkos infrastruktūros leidimo;

(50) kadangi pagal bandomąją tvarką PRT rinkos infrastruktūros operatoriams galėtų būti leista laikinai netaikyti tam tikrų galiojančių Sąjungos teisės aktų nuostatų, savo specialaus leidimo galiojimo laikotarpiu jos turėtų glaudžiai bendradarbiauti su kompetentingomis institucijomis ir ESMA. PRT rinkos infrastruktūros operatoriai turėtų informuoti kompetentingas institucijas apie visus reikšmingus jų verslo plano ir ypač savo svarbių darbuotojų pakeitimus, visus kibernetinės grėsmės ar išpuolių, sukčiavimo ar kito rimto piktnaudžiavimo įrodymus, visus informacijos, pateiktos teikiant pirminį prašymą suteikti leidimą, pasikeitimus, visus techninius arba veikos sunkumus, visų pirma susijusius su paskirstytojo registro technologijos naudojimu, ir visą riziką investuotojų apsaugai, rinkos vientisumui ar finansiniam stabilumui, nenumatytą specialaus leidimo suteikimo metu. Kad būtų galima užtikrinti investuotojų apsaugą, rinkos vientisumą ir finansinį stabilumą, gavusi informaciją apie tokį reikšmingą pasikeitimą, kompetentinga institucija turėtų turėti galimybę pareikalauti, kad PRT rinkos infrastruktūra pateiktų prašymą dėl naujo specialaus leidimo ar išimties, arba imtųsi taisomųjų priemonių, kurias kompetentinga institucija laiko tinkamomis. Be to, PRT rinkos infrastruktūros operatoriai taip pat turėtų kompetentingoms institucijoms pateikti visus prašomus atitinkamus duomenis. Kompetentingos institucijos iš PRT rinkos infrastruktūros operatorių gautą informaciją ir informaciją apie taisomąsias priemones turėtų perduoti ESMA;

(51) PRT rinkos infrastruktūros operatoriai turėtų reguliariai teikti ataskaitas savo kompetentingoms institucijoms. ESMA turėtų surengti diskusijas apie tas ataskaitas, kad visos Sąjungos kompetentingos institucijos galėtų įgyti patirties, susijusios su paskirstytojo registro technologijos naudojimo poveikiu, ir geriau suprasti, ar reikėtų atlikti tam tikrų Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktų pakeitimų, kurių gali prireikti siekiant paskirstytojo registro technologiją naudoti platesniu mastu;

(52) per bandomosios tvarkos taikymo laikotarpį svarbu dažnai stebėti ir vertinti pačią sistemą ir jos veikimą, kad PRT rinkos infrastruktūros operatoriai gautų kuo daugiau informacijos. ESMA turėtų skelbti metines ataskaitas, kad rinkos dalyviai geriau suprastų rinkų veikimą ir vystymąsi ir kad būtų išaiškintas bandomosios tvarkos taikymas. Į tas metines ataskaitas turėtų būti įtraukta informacija apie svarbiausias tendencijas ir riziką. Tos metinės ataskaitos turėtų būti teikiamos Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai;

(53) praėjus trejiems metams po šio reglamento taikymo pradžios datos ESMA turėtų Komisijai pateikti ataskaitą, kurioje ji įvertintų bandomąją tvarką. Remdamasi ESMA ataskaita, Komisija turėtų pateikti ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Toje ataskaitoje turėtų būti įvertintos sąnaudos ir nauda, susijusios su bandomosios tvarkos taikymo pratęsimu tolesniam laikotarpiui, jos taikymu kitų rūšių finansinėms priemonėms, bandomosios tvarkos daliniais pakeitimais, jos paskelbimu nuolatine tvarka pasiūlant atitinkamų Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktų pakeitimų ar šios tvarkos taikymo nutraukimu. Nebūtų pageidautina lygiagrečiai taikyti skirtingą tvarką PRT pagrįstoms ir ne PRT pagrįstoms rinkos infrastruktūroms. Jeigu bandomoji tvarka bus sėkminga, ji galėtų tapti nuolatine, iš dalies pakeitus atitinkamus Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktus ir nustačius bendrą ir nuoseklią sistemą;

(54) nustatyta, kad galiojančiuose Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktuose gali būti spragų, susijusių su jų taikymu kriptoturtui, laikomam finansinėmis priemonėmis. Visų pirma, naudojant paskirstytojo registro technologiją išleistoms finansinėms priemonėms yra nevisiškai pritaikyti techniniai reguliavimo standartai, priimti pagal Reglamentą (ES) Nr. 600/2014 ir susiję su tam tikrais duomenų teikimo reikalavimais ir skaidrumo iki ir po sandorio sudarymo reikalavimais. Naudojant paskirstytojo registro technologiją ar panašią technologiją išleistų finansinių priemonių antrinės rinkos dar tik formuojasi, todėl jų savybės gali skirtis nuo finansinių priemonių, išleistų naudojant tradicinę technologiją, rinkų savybių. Tuose techniniuose reguliavimo standartuose nustatytos taisyklės turėtų būti taikomos visoms finansinėms priemonėms, nepaisant jų naudojamos technologijos. Todėl vadovaudamasi Reglamente (ES) Nr. 600/2014 suteiktais įgaliojimais rengti techninių reguliavimo standartų projektą ESMA turėtų atlikti išsamų tų techninių reguliavimo standartų vertinimą ir pasiūlyti būtinus pakeitimus, užtikrinsiančius, kad standartuose nustatytas taisykles būtų galima veiksmingai taikyti finansinėms priemonėms, išleistoms naudojant paskirstytojo registro technologiją. Atlikdama šį vertinimą ESMA turėtų atsižvelgti į PRT finansinių priemonių specifiškumą ir į tai, ar dėl jų reikėtų atlikti standartų pakeitimus, kad tas finansines priemones būtų galima plėtoti nekliudant siekti techniniuose reguliavimo standartuose, priimtuose pagal Reglamentą (ES) Nr. 600/2014, nustatytų taisyklių tikslų;

(55) kadangi šio reglamento tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl to, kad Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktuose esama reglamentavimo kliūčių, trukdančių plėtoti kriptoturto, laikomo finansinėmis priemonėmis, PRT rinkos infrastruktūras, tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

(56) šis reglamentas nedaro poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai (ES) 2019/1937 ([13]). Tuo pačiu subjektų, gavusių veiklos leidimą pagal Direktyvą 2014/65/ES, atžvilgiu turėtų būti taikomi pranešimo apie Reglamento (ES) Nr. 600/2014 arba Direktyvos 2014/65/ES pažeidimus mechanizmai, nustatyti pagal tą direktyvą. Subjektų, kuriems veiklos leidimas išduotas pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014, atžvilgiu turėtų būti taikomi pranešimo apie to reglamento pažeidimus mechanizmai, nustatyti pagal tą reglamentą;

(57) PRT rinkos infrastruktūrų valdymas gali apimti asmens duomenų tvarkymą. Kai taikant šį reglamentą būtina tvarkyti asmens duomenis, tas tvarkymas turėtų būti vykdomas laikantis Sąjungos teisės dėl asmens duomenų apsaugos. Šis reglamentas nedaro poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamentams (ES) 2016/679 ([14]) ir (ES) 2018/1725 ([15]). Vadovaujantis Reglamento (ES) 2018/1725 42 straipsnio 1 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, o 2021 m. balandžio 23 d. jis pateikė savo nuomonę;

(58) Reglamente (ES) Nr. 600/2014 numatytas pereinamasis laikotarpis, per kurį biržinių išvestinių finansinių priemonių atveju pagal tą reglamentą nebūtų taikoma nediskriminacinė prieiga prie PSŠ arba prekybos vietos, pateikusios prašymą jų kompetentingoms institucijoms pasinaudoti pereinamojo laikotarpio nuostatomis. Laikotarpis, per kurį PSŠ arba prekybos vietai jos kompetentinga institucija galėjo netaikyti nediskriminacinės prieigos taisyklių biržinių išvestinių finansinių priemonių atžvilgiu, baigėsi 2020 m. liepos 3 d. Padidėjęs netikrumas ir nepastovumas rinkose neigiamai paveikė PSŠ ir prekybos vietų operacinę riziką, todėl naujos atviros prieigos tvarkos taikymo PSŠ ir prekybos vietoms, siūlančioms su biržinėmis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis susijusias prekybos ir tarpuskaitos paslaugas, data Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/23 ([16]) 95 straipsniu buvo atidėta vienais metais iki 2021 m. liepos 3 d. Priežastys, dėl kurių atidedama naujos atviros prieigos tvarkos taikymo data, tebėra nepakitusios. Be to, atviros prieigos tvarka galėtų prieštarauti lygiagretiems politikos tikslams skatinti prekybą ir inovacijas Sąjungoje, nes ji galėtų stabdyti inovacijas biržinių išvestinių finansinių priemonių srityje, jei būtų sudaromos sąlygos konkurentams, kurie naudojasi atvira prieiga, naudotis rinkoje įsitvirtinusių subjektų infrastruktūra ir investicijomis, kad nedidelėmis pradinėmis sąnaudomis galėtų siūlyti konkuruojančius produktus. Sistemos, kuria naudojantis atliekama išvestinių finansinių priemonių tarpuskaita ir jomis prekiaujama vertikaliai integruotame subjekte, priežiūra taip pat atitinka ilgalaikes tarptautines tendencijas. Todėl naujos atviros prieigos tvarkos taikymo data turėtų būti nukelta dar dvejiems metams iki 2023 m. liepos 3 d.;

(59) šiuo metu Direktyvoje 2014/65/ES pateikta finansinės priemonės apibrėžtis aiškiai neapima finansinių priemonių, išleistų naudojant tam tikros klasės technologijas, kuriomis palaikomas paskirstytasis šifruotų duomenų registravimas, būtent paskirstytojo registro technologija. Siekiant užtikrinti, kad tokiomis finansinėmis priemonėmis būtų galima prekiauti rinkoje pagal esamą teisinę sistemą, Direktyvoje 2014/65/ES pateikta finansinių priemonių apibrėžtis turėtų būti iš dalies pakeista, į ją įtraukiant tokias finansines priemones;

([13]) 2019 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1937 dėl asmenų, pranešančių apie Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos (OL L 305, 2019 11 26, p. 17).

([14]) 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

([15]) 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

([16]) 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/23 dėl pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1095/2010, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 806/2014 ir (ES) 2015/2365 ir direktyvos 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2007/36/EB, 2014/59/ES ir (ES) 2017/1132 (OL L 22, 2021 1 22, p. 1).

(60) nors šiuo reglamentu nustatoma PRT rinkos infrastruktūrų, įskaitant tas, kurios teikia atsiskaitymo paslaugas, reguliavimo sistema, CVPD valdomų vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų bendroji reguliavimo sistema yra nustatyta Reglamente (ES) Nr. 909/2014, į kurį įtrauktos nuostatos dėl atsiskaitymo drausmės. Atsiskaitymo drausmės tvarka apima pranešimo apie neatsiskaitymo atvejus, piniginių baudų surinkimo ir paskirstymo ir privalomo supirkimo taisykles. Pagal reguliavimo techninius standartus, priimtus pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014, nuostatos dėl atsiskaitymo drausmės taikomos nuo 2022 m. vasario 1 d. Tačiau suinteresuotieji subjektai pateikė įrodymų, kad privalomas supirkimas gali padidinti likvidumo spaudimą ir vertybinių popierių, kuriems kyla rizika būti supirktiems, išlaidas. Toks poveikis galėtų dar labiau padidėti rinkos nepastovumo atvejais. Atsižvelgiant į tai, taikant Reglamente (ES) Nr. 909/2014 nustatytas privalomo supirkimo taisykles galėtų būti daromas neigiamas poveikis Sąjungos kapitalo rinkų veiksmingumui ir konkurencingumui. Tas poveikis savo ruožtu galėtų lemti didesnius pirkimo ir pardavimo kainų skirtumus, mažesnį rinkos veiksmingumą ir mažesnę motyvaciją skolinti vertybinius popierius vertybinių popierių skolinimo ir atpirkimo rinkose ir atsiskaityti už sandorius su Sąjungoje įsteigtais CVPD. Todėl tikėtina, kad privalomo supirkimo taisyklių taikymo išlaidos nusvers galimą naudą. Atsižvelgiant į tą galimą neigiamą poveikį, Reglamentas (ES) Nr. 909/2014 turėtų būti iš dalies pakeistas, kad būtų galima nustatyti skirtingą kiekvienos atsiskaitymo drausmės priemonės taikymo datą ir kad privalomo supirkimo taikymo taisyklės datą būtų galima nukelti dar toliau. Toks nukėlimas leistų Komisijai rengiant būsimą pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo persvarstomas Reglamentas (ES) Nr. 909/2014, įvertinti, kaip reikėtų iš dalies pakeisti atsiskaitymo drausmės sistemą ir visų pirma privalomo supirkimo taisykles, kad būtų atsižvelgta į pirmiau minėtus klausimus ir jie būtų išspręsti. Be to, toks nukėlimas padėtų užtikrinti, kad rinkos dalyviai, įskaitant tas PRT rinkos infrastruktūras, kurioms būtų taikoma atsiskaitymo drausmės tvarka, nepatirtų dvigubų įgyvendinimo išlaidų, jei atlikus Reglamento (ES) Nr. 909/2014 peržiūrą tos taisyklės būtų iš dalies pakeistos;

(61) PRT rinkos infrastruktūros veikimas neturėtų kenkti valstybių narių klimato politikai. Todėl svarbu toliau skatinti mažataršių arba netaršių paskirstytojo registro technologijų plėtrą ir investicijas į jas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šiuo reglamentu nustatomi PRT rinkos infrastruktūroms ir jų operatoriams taikytini reikalavimai, susiję su:

a) specialių leidimų vykdyti PRT rinkos infrastruktūrų veiklą suteikimu ir panaikinimu pagal šį reglamentą;

b) specialių leidimų taikyti susijusias išimtis suteikimu, keitimu ir panaikinimu;

c) išimtims taikomų sąlygų nustatymu, keitimu ir panaikinimu ir su tomis išimtimis susijusių kompensacinių ar taisomųjų priemonių nustatymu, keitimu ir panaikinimu;

d) PRT rinkos infrastruktūrų valdymu;

e) PRT rinkos infrastruktūrų priežiūra ir

f) PRT rinkos infrastruktūrų operatorių, kompetentingų institucijų ir Reglamentu (ES) Nr. 1095/2010 įsteigtos Europos priežiūros institucijos (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos) (ESMA) bendradarbiavimu.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1) paskirstytojo registro technologija (PRT) – technologija, leidžianti valdyti ir naudoti paskirstytuosius registrus;

2) paskirstytasis registras – informacijos saugykla, kurioje saugomi sandorių įrašai, kuria dalijamasi PRT tinklo mazgų rinkinyje ir kuri sinchronizuojama tarp PRT tinklo mazgų, naudojant susitarimo mechanizmą;

3) susitarimo mechanizmas – taisyklės ir procedūros, skirtos PRT tinklo mazgų susitarimui, kad nauji sandoriai patvirtinami, pasiekti;

4) PRT tinklo mazgas – įrenginys arba procesas, kuris yra tinklo dalis ir kuriame saugomos visos arba dalinės visų paskirstytojo registro technologija atliktų sandorių įrašų kopijos;

5) PRT rinkos infrastruktūra – PRT daugiašalė prekybos sistema, PRT atsiskaitymo sistema arba PRT prekybos ir atsiskaitymo sistema;

6) PRT daugiašalė prekybos sistema arba PRT DPS – daugiašalė prekybos sistema, kurioje leidžiama prekiauti tik PRT finansinėmis priemonėmis;

7) PRT atsiskaitymo sistema arba PRT AS – atsiskaitymo sistema, per kurią už atlygį arba pateikimą vykdomi atsiskaitymai už PRT finansinių priemonių sandorius, nepriklausomai nuo to, ar ta atsiskaitymo sistema laikoma sistema ir apie ją pranešta pagal Direktyvą 98/26/EB, ir kurioje galima atlikti pirminį PRT finansinių priemonių registravimą arba teikti su PRT finansinėmis priemonėmis susijusias saugojimo paslaugas;

8) atsiskaitymas – atsiskaitymas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 909/2014 2 straipsnio 1 dalies 7 punkte;

9) neatsiskaitymas – neatsiskaitymas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 909/2014 2 straipsnio 1 dalies 15 punkte;

10) PRT prekybos ir atsiskaitymo sistema arba PRT PAS – PRT DPS arba PRT AS, kuri apima paslaugas, teikiamas PRT DPS ir PRT AS;

11) PRT finansinė priemonė – finansinė priemonė, kuri yra išleista, registruota, perleista ir saugoma naudojant paskirstytojo registro technologiją;

12) finansinė priemonė – finansinė priemonė, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 15 punkte;

13) daugiašalė prekybos sistema – daugiašalė prekybos sistema, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 22 punkte;

14) centrinis vertybinių popierių depozitoriumas arba CVPD – centrinis vertybinių popierių depozitoriumas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 909/2014 2 straipsnio 1 dalies 1 punkte;

15) vertybinių popierių atsiskaitymo sistema – vertybinių popierių atsiskaitymo sistema, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 909/2014 2 straipsnio 1 dalies 10 punkte;

16) darbo diena – darbo diena, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 909/2014 2 straipsnio 1 dalies 14 punkte;

17) vienalaikis vertybinių popierių ir lėšų pateikimas – vienalaikis vertybinių popierių ir lėšų pateikimas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 909/2014 2 straipsnio 1 dalies 27 punkte;

18) kredito įstaiga – kredito įstaiga, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 ([17]) 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte;

19) investicinė įmonė – investicinė įmonė, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte;

20) rinkos operatorius – rinkos operatorius, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 18 punkte;

21) kompetentinga institucija – viena ar daugiau kompetentingų institucijų:

   a) paskirtų pagal Direktyvos 2014/65/ES 67 straipsnį;

   b) paskirtų pagal Reglamento (ES) Nr. 909/2014 11 straipsnį arba

   c) kitaip valstybės narės paskirtų prižiūrėti, kaip taikomas šis reglamentas.

([17]) 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

3 straipsnis

Finansinių priemonių, kuriomis leidžiama prekiauti arba kurios registruojamos PRT rinkos infrastruktūroje, apribojimai

1. PRT rinkos infrastruktūroje leidžiama prekiauti tik tomis PRT finansinėmis priemonėmis arba leidžiama registruoti tik tas PRT finansines priemones, kurios leidimo prekiauti arba registravimo paskirstytajame registre momentu yra:

a) akcijos, kurių emitento rinkos kapitalizacija arba preliminari rinkos kapitalizacija yra mažesnė nei 500 mln. EUR;

b) obligacijos, kitos formos skolos vertybiniai popieriai, įskaitant su tokiais vertybiniais popieriais susijusius depozitoriumo pakvitavimus, arba pinigų rinkos priemonės, kurių emisijos dydis yra mažesnis nei 1 mlrd. EUR, išskyrus priemones, į kurias įeina išvestinė finansinė priemonė arba kurios apima struktūrą, dėl kurios klientui sunku suprasti susijusią riziką; arba

c) kolektyvinio investavimo subjektų, kuriems taikomas Direktyvos 2014/65/ES 25 straipsnio 4 dalies a punkto iv papunktis, investiciniai vienetai, kurių valdomo turto rinkos vertė yra mažesnė nei 500 mln. EUR.

Emitentų, kurių rinkos kapitalizacija emisijos metu neviršijo 200 mln. EUR, išleistos įmonių obligacijos neįtraukiamos apskaičiuojant pirmos pastraipos b punkte nurodytą ribinę vertę.

2. Visų PRT finansinių priemonių, kuriomis leidžiama prekiauti PRT rinkos infrastruktūroje arba kurios registruojamos PRT rinkos infrastruktūroje, bendra rinkos vertė naujos PRT finansinės priemonės leidimo prekiauti suteikimo arba pirminio registravimo metu neviršija 6 mlrd. EUR.

Jeigu leidimo prekiauti suteikimo arba pirminio registravimo metu naujos PRT finansinės priemonės pirmoje pastraipoje nurodyta bendra rinkos vertė viršytų 6 mlrd. EUR, PRT rinkos infrastruktūra neleidžia prekiauti ta PRT finansine priemone arba jos registruoti.

3. Jeigu bendra visų PRT finansinių priemonių, kuriomis leidžiama prekiauti PRT rinkos infrastruktūroje arba kurios registruojamos PRT rinkos infrastruktūroje, rinkos vertė pasiekia 9 mlrd. EUR, PRT rinkos infrastruktūros operatorius pradeda įgyvendinti 7 straipsnio 7 dalyje nurodytą pereinamojo laikotarpio strategiją. 5 dalyje numatytoje mėnesio ataskaitoje PRT rinkos infrastruktūros operatorius informuoja kompetentingą instituciją, kad pradėjo įgyvendinti savo pereinamojo laikotarpio strategiją, ir nurodo tokio pereinamojo laikotarpio trukmę.

4. PRT rinkos infrastruktūros operatorius apskaičiuoja mėnesinę PRT finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama arba kurios užregistruotos toje PRT infrastruktūroje, bendrą vidutinę rinkos vertę. Tas mėnesio vidurkis apskaičiuojamas kaip kiekvienos PRT finansinės priemonės dienos uždarymo kainų vidurkis, padaugintas iš toje PRT rinkos infrastruktūroje prekiaujamų ar užregistruotų PRT finansinių priemonių, turinčių tą patį tarptautinį vertybinių popierių identifikavimo numerį (ISIN), skaičiaus.

PRT rinkos infrastruktūros operatorius tą mėnesio vidurkį naudoja:

a) vertindamas, ar dėl leidimo prekiauti suteikimo arba naujos PRT finansinės priemonės registravimo kitą mėnesį bendra PRT finansinių priemonių rinkos vertė neviršys šio straipsnio 2 dalyje nurodytos ribinės vertės;

b) nuspręsdamas, ar pradėti įgyvendinti 7 straipsnio 7 dalyje nurodytą pereinamojo laikotarpio strategiją.

5. PRT rinkos infrastruktūros operatorius savo kompetentingai institucijai teikia mėnesio ataskaitas, kuriose parodoma, kad visos PRT finansinės priemonės, kuriomis prekiaujama ar kurios užregistruotos PRT rinkos infrastruktūroje, neviršija 2 ir 3 dalyse nustatytų ribų.

6. Kompetentinga institucija gali nustatyti mažesnes ribas nei 1 ir 2 dalyse nustatytos vertės. Jei kompetentinga institucija sumažina 2 dalyje nurodytą ribą, laikoma, kad proporcingai sumažinama ir 3 dalyje nustatyta riba.

Šios dalies pirmos pastraipos tikslais kompetentinga institucija atsižvelgia į konkrečios rūšies PRT finansinių priemonių, kuriomis leista prekiauti prekybos platformose valstybėse narėse, kuriose bus teikiamos paslaugos ir vykdoma veikla, rinkos dydį ir vidutinę kapitalizaciją, taip pat į riziką, susijusią su emitentais, naudojamos paskirstytojo registro technologijos rūšimi ir PRT rinkos infrastruktūros paslaugomis bei veikla.

7. PRT finansinėms priemonėms, kuriomis leidžiama prekiauti PRT DPS arba PRT PAS, taikomas Reglamentas (ES) Nr. 596/2014.

4 straipsnis

PRT DPS taikomi reikalavimai ir išimtys

1. PRT DPS taikomi pagal Reglamentą (ES) Nr. 600/2014 ir Direktyvą 2014/65/ES daugiašalei prekybos sistemai taikytini reikalavimai.

Pirma pastraipa netaikoma tiems reikalavimams, kurių atžvilgiu PRT DPS valdančiai investicinei įmonei arba rinkos operatoriui taikoma išimtis pagal šio straipsnio 2 ir 3 dalis, jei investicinė įmonė arba rinkos operatorius laikosi:

a) 7 straipsnio;

b) šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalių, ir

c) visų kompensacinių priemonių, kurias specialų leidimą suteikusi kompetentinga institucija laiko tinkamomis siekiant tikslų, kurių siekiama nuostatomis, kurių prašoma leisti netaikyti, arba siekiant užtikrinti investuotojų apsaugą, rinkos vientisumą arba finansinį stabilumą.

2. Kompetentinga institucija gali leisti PRT DPS operatoriui jo prašymu kaip narius arba dalyvius priimti ne tik Direktyvos 2014/65/ES 53 straipsnio 3 dalyje nurodytus asmenis, bet ir kitus fizinius ir juridinius asmenis vykdyti veiklos savo sąskaita, jeigu tokie asmenys atitinka šiuos reikalavimus:

a) yra pakankamai geros reputacijos;

b) turi pakankamų gebėjimų, kompetencijos ir patirties prekybos srityje, įskaitant žinias apie paskirstytojo registro technologijos veikimą;

c) nėra PRT DPS rinkos formuotojai;

d) netaiko didelio dažnio algoritminės prekybos metodo PRT DPS;

e) nesuteikia kitiems asmenims tiesioginės elektroninės prieigos prie PRT DPS;

f) vykdydami klientų pavedimus PRT rinkos infrastruktūroje nevykdo sandorių savo sąskaita ir

g) jie davė informuoto asmens sutikimą prekiauti PRT DPS nario arba dalyvio teisėmis, o PRT DPS juos informavo apie galimą riziką, susijusią su jos sistemų naudojimu prekybai PRT finansinėmis priemonėmis.

Tais atvejais, kai kompetentinga institucija taiko išimtį, nurodytą pirmoje pastraipoje, ji gali nustatyti papildomas priemones, kuriomis būtų apsaugoti į PRT DPS kaip nariai arba dalyviai priimti fiziniai asmenys. Tokios priemonės turi būti proporcingos tų narių ar dalyvių rizikos pobūdžiui.

3. PRT DPS operatoriaus prašymu kompetentinga institucija tam operatoriui arba jo nariams ar dalyviams gali išimties tvarka netaikyti Reglamento (ES) Nr. 600/2014 26 straipsnio.

Kai kompetentinga institucija leidžia taikyti šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytą išimtį, PRT DPS saugo įrašus apie visus jos sistemose įvykdytus sandorius. Tuose įrašuose pateikiama visa Reglamento (ES) Nr. 600/2014 26 straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija, kuri yra svarbi atsižvelgiant į PRT DPS ir sandorį vykdančio nario ar dalyvio naudojamą sistemą. PRT DPS taip pat užtikrina, kad kompetentinga institucija, turinti teisę tiesiogiai gauti duomenis iš daugiašalės prekybos sistemos pagal to reglamento 26 straipsnį, turėtų tiesioginę ir neatidėliotiną prieigą prie tų duomenų. Kad galėtų susipažinti su tais įrašais, tokiai kompetentingai institucijai suteikiamos PRT DPS reguliuojamojo stebėtojo teisės.

Kompetentinga institucija nepagrįstai nedelsdama pateikia ESMA visą pagal šį straipsnį gautą informaciją.

4. Kai PRT DPS operatorius prašo leisti taikyti išimtį pagal 2 arba 3 dalį, jis bet kuriuo atveju įrodo, kad prašoma išimtis:

a) yra proporcinga paskirstytojo registro technologijos naudojimui bei juo grindžiama ir

b) būtų taikoma tik PRT DPS, o ne kitai daugiašalei prekybos sistemai, kurią valdo tas operatorius.

5. Šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalys *mutatis mutandis* taikomos PRT PAS valdančiam CVPD pagal 6 straipsnio 2 dalį.

6. ESMA parengia gaires dėl 1 dalies antros pastraipos c punkte nurodytų kompensacinių priemonių.

5 straipsnis

PRT AS taikomi reikalavimai ir išimtys

1. PRT AS valdančiam CVPD taikomi reikalavimai, taikytini vertybinių popierių atsiskaitymo sistemą valdančiam CVPD pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014.

Pirma pastraipa netaikoma tiems reikalavimams, kurių atžvilgiu PRT AS valdančiam CVPD taikoma išimtis pagal šio straipsnio 2–9 dalis, jei tas CVPD laikosi:

a) 7 straipsnio;

b) šio straipsnio 2–10 dalių ir

c) bet kokių papildomų kompensacinių priemonių, kurias specialų leidimą suteikusi kompetentinga institucija laiko tinkamomis siekiant tikslų, kurių siekiama nuostatomis, kurių prašoma leisti netaikyti, arba siekiant užtikrinti investuotojų apsaugą, rinkos vientisumą ar finansinį stabilumą.

2. PRT AS valdančio CVPD prašymu kompetentinga institucija gali tam CVPD leisti netaikyti Reglamento (ES) Nr. 909/2014 2 straipsnio 1 dalies 4, 9 arba 28 punkto arba 3, 37 arba 38 straipsnio, jeigu tas CVPD:

a) įrodo, kad vertybinių popierių sąskaitos, kaip apibrėžta to reglamento 2 straipsnio 1 dalies 28 punkte, naudojimas arba įrašų darymas apskaitos sistemoje, kaip numatyta to reglamento 3 straipsnyje, yra nesuderinami su atitinkamos paskirstytojo registro technologijos naudojimu;

b) pasiūlo kompensacinių priemonių, kuriomis būtų pasiekti tikslai, kurių siekiama nuostatomis, kurių atžvilgiu prašyta taikyti išimtį, ir užtikrina bent:

   i) PRT finansinių priemonių registravimą paskirstytajame registre;

   ii) tai, kad emisiją ar dalį emisijos sudarančių PRT finansinių priemonių, kurios registruotos PRT AS valdančio CVPD, skaičius bet kuriuo metu būtų lygus tokią emisiją ar jos dalį sudarančių PRT finansinių priemonių, užregistruotų paskirstytajame registre, bendram skaičiui;

   iii) įrašų saugojimą, leidžiantį PRT AS valdančiam CVPD bet kuriuo metu nedelsiant atskirti nario, dalyvio, emitento ar kliento PRT finansines priemones nuo kitų narių, dalyvių, emitentų ar klientų PRT finansinių priemonių, ir

   iv) tai, kad nebūtų leidžiamas vertybinių popierių sąskaitos pereikvojimas, debeto likutis arba netinkamas vertybinių popierių sukūrimas ar panaikinimas.

3. PRT AS valdančio CVPD prašymu kompetentinga institucija gali tam CVPD netaikyti Reglamento (ES) Nr. 909/2014 6 arba 7 straipsnio, jeigu tas CVPD, taikydamas patikimas procedūras ir priemones, bent užtikrina, kad ta PRT AS:

a) leistų aiškiai, tiksliai ir laiku patvirtinti PRT finansinių priemonių sandorių duomenis, įskaitant visus su PRT finansinėmis priemonėmis susijusius atliktus mokėjimus, taip pat visų su tomis priemonėmis susijusių užstatų grąžinimą arba su PRT finansinėmis priemonėmis susijusio užstato pareikalavimą, ir

b) vykdytų neatsiskaitymo prevenciją arba imtųsi veiksmų dėl neatsiskaitymo, jei tokia prevencija neįmanoma.

4. PRT AS valdančio CVPD prašymu kompetentinga institucija gali leisti tam CVPD netaikyti Reglamento (ES) Nr. 909/2014 19 straipsnio tik pagrindinių paslaugų teikimo perdavimo trečiajai šaliai atveju, jeigu to straipsnio taikymas yra nesuderinamas su paskirstytojo registro technologijos naudojimu, kaip numatyta to CVPD valdomoje PRT AS.

5. PRT AS valdančio CVPD prašymu kompetentinga institucija gali leisti tam CVPD kaip PRT AS dalyvius priimti ir kitus fizinius ir juridinius asmenis, nei išvardyta Direktyvos 98/26/EB 2 straipsnio f punkte, jeigu tokie asmenys:

a) yra pakankamai geros reputacijos;

b) turi pakankamai gebėjimų, kompetencijos, patirties ir žinių, susijusių su atsiskaitymu, paskirstytojo registro technologijos veikimu ir rizikos vertinimu, ir

c) davė informuotą sutikimą būti įtraukti į šiame reglamente numatytą PRT rinkos infrastruktūroms skirtą bandomąją tvarką ir yra tinkamai informuoti apie jos eksperimentinį pobūdį ir galimą su ja susijusią riziką.

6. PRT AS valdančio CVPD prašymu kompetentinga institucija gali tam CVPD netaikyti Reglamento (ES) Nr. 909/2014 33, 34 arba 35 straipsnio, jeigu tas CVPD siūlo kompensacines priemones tų straipsnių tikslams pasiekti ir bent užtikrina, kad:

a) PRT AS viešai atskleistų dalyvavimo kriterijus, kuriais užtikrinama sąžininga ir atvira prieiga visiems asmenims, ketinantiems tapti dalyviais, ir kad tie kriterijai būtų skaidrūs, objektyvūs ir nediskriminaciniai, ir

b) PRT AS viešai atskleistų teikiamų atsiskaitymo paslaugų kainas ir mokesčius.

7. PRT AS valdančio CVPD prašymu kompetentinga institucija gali tam CVPD netaikyti Reglamento (ES) Nr. 909/2014 39 straipsnio, jeigu tas CVPD siūlo kompensacines priemones to straipsnio tikslams pasiekti ir, taikydamas patikimas procedūras ir priemones, bent užtikrina, kad:

a) PRT AS vykdytų atsiskaitymus už PRT finansinių priemonių sandorius beveik tikruoju laiku arba tą pačią dieną, ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip antrą darbo dieną po sandorio sudarymo;

b) PRT AS viešai atskleistų atsiskaitymo sistemą reglamentuojančias taisykles ir

c) PRT AS mažintų bet kokią riziką, kylančią dėl PRT AS nelaikymo sistema Direktyvos 98/26/EB tikslais, visų pirma kiek tai susiję su nemokumo procedūromis.

PRT AS valdymo tikslais Reglamente (ES) Nr. 909/2014 pateikta CVPD kaip vertybinių popierių atsiskaitymo sistemą valdančio juridinio asmens apibrėžtis nereiškia, kad valstybės narės privalo PRT AS laikyti vertybinių popierių atsiskaitymo sistema ir apie ją pranešti pagal Direktyvą 98/26/EB. Vis dėlto valstybėms narėms nedraudžiama PRT AS laikyti vertybinių popierių atsiskaitymo sistema ir apie ją pranešti pagal Direktyvą 98/26/EB, kai PRT AS atitinka tos direktyvos reikalavimus.

Kai PRT AS nelaikoma vertybinių popierių atsiskaitymo sistema pagal Direktyvą 98/26/EB ir apie ją nepranešama, tą PRT AS valdantis CVPD pasiūlo kompensacines priemones dėl nemokumo kylančiai rizikai sumažinti.

8. PRT AS valdančio CVPD prašymu kompetentinga institucija gali tam CVPD leisti netaikyti Reglamento (ES) Nr. 909/2014 40 straipsnio, jeigu tas CVPD atsiskaito pagal vienalaikį vertybinių popierių ir lėšų pateikimą.

Kai tikslinga ir įmanoma, mokėjimai vykdomi centrinio banko pinigais, įskaitant kriptožetonais pakeistus pinigus, kai tai tikslinga ir įmanoma, o kai netikslinga ir neįmanoma – per CVPD sąskaitą pagal Reglamento (ES) Nr. 909/2014 IV antraštinę dalį arba komercinio banko pinigais, įskaitant kriptožetonais pakeistus pinigus, pagal tą antraštinę dalį, arba naudojantis e. pinigais žetonais.

Nukrypstant nuo šios dalies antros pastraipos, Reglamento (ES) Nr. 909/2014 IV antraštinė dalis netaikoma kredito įstaigai, kai ji, naudodama komercinio banko pinigus, vykdo mokėjimus PRT rinkos infrastruktūrai, kurioje registruojamos PRT finansinės priemonės, kurių bendra rinkos vertė naujos PRT finansinės priemonės pirminio registravimo metu neviršija 6 mlrd. EUR, kaip apskaičiuota pagal šio reglamento 3 straipsnio 4 dalį.

Kai atsiskaitymas vyksta naudojant komercinio banko pinigus, kuriuos suteikė kredito įstaiga, kuriai pagal šios dalies trečią pastraipą netaikoma Reglamento (ES) Nr. 909/2014 IV antraštinė dalis, arba kai atsiskaitymas vyksta naudojant e. pinigus žetonus, PRT AS valdantis CVPD nustato, vertina, stebi, valdo ir kuo labiau sumažina bet kokią dėl tokių priemonių naudojimo kylančią riziką.

Su e. pinigais žetonais susijusias paslaugas, lygiavertes paslaugoms, išvardytoms Reglamento (ES) Nr. 909/2014 priedo C skirsnio b ir c punktuose, teikia PRT AS valdantis CVPD pagal Reglamento (ES) Nr. 909/2014 IV antraštinę dalį arba kredito įstaiga.

9. PRT AS valdančio CVPD prašymu kompetentinga institucija gali tam CVPD leisti netaikyti Reglamento (ES) Nr. 909/2014 50, 51 arba 53 straipsnio, jeigu CVPD įrodo, kad paskirstytojo registro technologijos naudojimas yra nesuderinamas su kitų CVPD ar kitų rinkos infrastruktūrų senosiomis sistemomis arba kad suteikus prieigą kitam CVPD ar prieigą kitai rinkos infrastruktūrai, kurie naudoja senąsias sistemas, būtų patirta pagal PRT AS veiklos mastą neproporcingų išlaidų.

Kai PRT AS valdančiam CVPD leidžiama taikyti išimtį pagal šios dalies pirmą pastraipą, jis suteikia kitiems PRT AS valdantiems operatoriams arba kitiems PRT DPS valdantiems operatoriams prieigą prie savo PRT AS. PRT AS valdantis CVPD informuoja kompetentingą instituciją apie savo ketinimą suteikti tokią prieigą. Kompetentinga institucija gali uždrausti tokią prieigą, jei ji pakenktų Sąjungos finansų sistemos arba atitinkamos valstybės narės finansų sistemos stabilumui.

10. Kai PRT AS valdantis CVPD paprašo leisti taikyti išimtį pagal 2–9 dalis, jis turi įrodyti, kad prašoma išimtis:

a) yra proporcinga paskirstytojo registro technologijos naudojimui bei juo grindžiama ir

b) bus taikoma tik PRT AS, o ne vertybinių popierių atsiskaitymo sistemai, kurią valdo tas pats CVPD.

11. Šio straipsnio 2–10 dalys *mutatis mutandis* taikomos PRT PAS valdančiai investicinei įmonei ar rinkos operatoriui pagal 6 straipsnio 1 dalį.

12. ESMA parengia gaires dėl šio straipsnio 1 dalies antros pastraipos c punkte nurodytų kompensacinių priemonių.

6 straipsnis

PRT PAS taikomi reikalavimai ir išimtys

1. PRT PAS valdančiai investicinei įmonei ar rinkos operatoriui taikomi:

a) reikalavimai, taikytini daugiašalei prekybos sistemai pagal Reglamentą (ES) Nr. 600/2014 ir Direktyvą 2014/65/ES, ir

b) *mutatis mutandis* reikalavimai, taikytini CVPD pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014, išskyrus to reglamento 9, 16, 17, 18, 20, 26, 27, 28, 31, 42, 43, 44, 46 ir 47 straipsnius.

Pirma pastraipa netaikoma tiems reikalavimams, kurių atžvilgiu PRT PAS valdančiai investicinei įmonei arba rinkos operatoriui taikoma išimtis pagal 4 straipsnio 2 ir 3 dalis ir 5 straipsnio 2–9 dalis, jei ta investicinė įmonė ar tas rinkos operatorius laikosi:

a) 7 straipsnio;

b) 4 straipsnio 2, 3 ir 4 dalių ir 5 straipsnio 2–10 dalių ir

c) visų papildomų kompensacinių priemonių, kurias specialų leidimą suteikusi kompetentinga institucija laiko tinkamomis siekiant tikslų, kurių siekiama nuostatomis, kurių prašoma leisti netaikyti, arba siekiant užtikrinti investuotojų apsaugą, rinkos vientisumą arba finansinį stabilumą.

2. PRT PAS valdančiam CVPD taikomi:

a) reikalavimai, taikytini CVPD pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014, ir

b) *mutatis mutandis* reikalavimai, taikytini daugiašalei prekybos sistemai pagal Reglamentą (ES) Nr. 600/2014 ir Direktyvą 2014/65/ES, išskyrus tos direktyvos 5–13 straipsnius.

Pirma pastraipa netaikoma tiems reikalavimams, kurių atžvilgiu PRT PAS valdančiam CVPD taikoma išimtis pagal 4 straipsnio 2 ir 3 dalis ir 5 straipsnio 2–9 dalis, jei tas CVPD laikosi:

a) 7 straipsnio;

b) 4 straipsnio 2, 3 ir 4 dalių ir 5 straipsnio 2–10 dalių ir

c) visų papildomų kompensacinių priemonių, kurias specialų leidimą suteikusi kompetentinga institucija laiko tinkamomis siekiant tikslų, kurių siekiama nuostatomis, kurių prašoma leisti netaikyti, arba siekiant užtikrinti investuotojų apsaugą, rinkos vientisumą ar finansinį stabilumą.

7 straipsnis

PRT rinkos infrastruktūroms taikomi papildomi reikalavimai

1. PRT rinkos infrastruktūrų operatoriai parengia aiškius ir išsamius verslo planus, kuriuose aprašo, kaip jie ketina teikti paslaugas ir vykdyti veiklą, įskaitant ypač svarbių darbuotojų, techninių aspektų, paskirstytojo registro technologijos naudojimo ir pagal 3 dalį reikalaujamos informacijos aprašymą.

Be to, PRT rinkos infrastruktūrų operatoriai viešai skelbia atnaujintus, aiškius ir išsamius raštiškus dokumentus, kuriuos jie gali pateikti elektroninėmis priemonėmis ir kuriuose nustatomos taisyklės, pagal kurias turi veikti PRT rinkos infrastruktūros ir jų operatoriai, įskaitant teisines sąlygas, pagal kurias nustatomos PRT rinkos infrastruktūrų operatorių ir jų PRT rinkos infrastruktūras naudojančių narių, dalyvių, emitentų ir klientų teisės, pareigos, atsakomybė ir įsipareigojimai. Tokiose teisinėse sąlygose nurodoma taikoma teisė, visi ikiteisminiai ginčų sprendimo mechanizmai, visos apsaugos nuo nemokumo priemonės pagal Direktyvą 98/26/EB ir jurisdikcijos, kuriose galima pateikti ieškinį. PRT rinkos infrastruktūrų operatoriai savo raštiškus dokumentus gali pateikti elektroninėmis priemonėmis.

2. PRT rinkos infrastruktūrų operatoriai atitinkamai nustato arba dokumentuoja jų naudojamos paskirstytojo registro technologijos veikimo taisykles, įskaitant prieigos prie paskirstytojo registro, patvirtinimo mazgų dalyvavimo, galimų interesų konfliktų sprendimo ir rizikos valdymo (įskaitant visas rizikos mažinimo priemones) taisykles, siekiant užtikrinti investuotojų apsaugą, rinkos vientisumą ir finansinį stabilumą.

3. PRT rinkos infrastruktūrų operatoriai savo interneto svetainėje savo nariams, dalyviams, emitentams ir klientams teikia aiškią ir nedviprasmišką informaciją apie tai, kaip operatoriai atlieka savo funkcijas, teikia paslaugas ir vykdo veiklą ir kuo tų funkcijų, paslaugų ir veiklos vykdymas skiriasi nuo daugiašalės prekybos sistemos arba vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos, kuri nėra grindžiama paskirstytojo registro technologija, funkcijų, paslaugų ir veiklos. Teikiant tą informaciją nurodoma naudojamos paskirstytojo registro technologijos rūšis.

4. PRT rinkos infrastruktūrų operatoriai užtikrina, kad bendros IT ir kibernetinio saugumo priemonės, susijusios su jų paskirstytojo registro technologijos naudojimu, būtų proporcingos atsižvelgiant į jų veiklos pobūdį, mastą ir sudėtingumą. Tomis priemonėmis užtikrinamas tęstinumas ir nuolatinis jų paslaugų ir veiklos skaidrumas, prieinamumas, patikimumas ir saugumas, be kita ko, PRT rinkos infrastruktūrose naudojamų išmaniųjų sutarčių patikimumas. Tomis priemonėmis taip pat užtikrinamas visų tų operatorių saugomų duomenų vientisumas, saugumas ir konfidencialumas, taip pat užtikrinama, kad tie duomenys būtų teikiami ir prieinami.

PRT rinkos infrastruktūrų operatoriai paskirstytojo registro technologijos naudojimo ir kriptoturto keliamai rizikai taiko specialias operacinės rizikos valdymo procedūras, taip pat procedūras, kaip valdyti tą riziką, jei ji kiltų.

Kompetentinga institucija, siekdama įvertinti PRT rinkos infrastruktūros bendrų IT ir kibernetinio saugumo priemonių patikimumą, gali pareikalauti atlikti tų priemonių auditą. Jei kompetentinga institucija reikalauja atlikti auditą, šiam auditui atlikti ji paskiria nepriklausomą auditorių. Audito išlaidas padengia PRT rinkos infrastruktūra.

5. Tais atvejais, kai PRT rinkos infrastruktūros operatorius užtikrina narių, dalyvių, emitentų ar klientų lėšų, užstato ar PRT finansinių priemonių saugojimą ir užtikrina prieigos prie tokio turto būdus, be kita ko, kriptografinių raktų pavidalu, priemones, tas operatorius turi nustatęs tinkamas priemones, kuriomis užkertamas kelias to turto naudojimui operatoriaus sąskaita be išankstinio aiškaus rašytinio atitinkamo nario, dalyvio, emitento ar kliento sutikimo, kuris gali būti pateiktas elektroninėmis priemonėmis.

PRT rinkos infrastruktūros operatoriai užtikrina saugius, tikslius, patikimus ir atsekamus įrašus apie savo narių, dalyvių, emitentų ar klientų lėšas, užstatą ir PRT finansines priemones, laikomus jų PRT rinkos infrastruktūroje, ir įrašus apie priemones, suteikiančias prieigą prie tų lėšų, užstato ir PRT finansinių priemonių.

PRT rinkos infrastruktūros operatoriai atskiria PRT rinkos infrastruktūrą naudojančių narių, dalyvių, emitentų ar klientų lėšas, užstatą bei PRT finansines priemones ir prieigos prie tokio turto nuo paties operatoriaus turto ir kitų narių, dalyvių, emitentų ir klientų turto.

4 dalyje nurodytomis bendromis IT ir kibernetinio saugumo priemonėmis užtikrinama, kad tos PRT rinkos infrastruktūroje laikomos jos narių, dalyvių, emitentų ar klientų lėšos, užstatas, PRT finansinės priemonės ir prieigos prie jų priemonės būtų apsaugotos nuo neteisėtos prieigos, įsilaužimo, nuvertėjimo, praradimo, kibernetinio išpuolio, vagystės, sukčiavimo, aplaidumo ar kitų rimtų veiklos trikčių rizikos.

6. Tuo atveju, kai prarandamos lėšos, užstatas arba PRT finansinė priemonė, PRT rinkos infrastruktūros operatorius, kuris prarado lėšas, užstatą ar PRT finansinę priemonę, atsako už nuostolius, neviršijančius prarasto turto rinkos vertės. PRT rinkos infrastruktūros operatorius nėra atsakingas už patirtus nuostolius, jei jis įrodo, kad praradimą nulėmė išorės įvykis, kurio jis negalėjo pagrįstai kontroliuoti ir kurio pasekmių nebuvo galima išvengti nepaisant visų tam pagrįstai dėtų pastangų.

PRT rinkos infrastruktūros operatoriai nustato skaidrias ir adekvačias priemones, kuriomis užtikrinama investuotojų apsauga, ir nustato klientų skundų nagrinėjimo mechanizmus ir kompensavimo ar žalos atlyginimo procedūras tais atvejais, kai investuotojas patiria žalą dėl kurios nors iš šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytų aplinkybių arba nutraukus įmonės veiklą dėl kurios nors iš aplinkybių, nurodytų 8 straipsnio 13 dalyje, 9 straipsnio 11 dalyje ir 10 straipsnio 10 dalyje.

Siekiant užtikrinti investuotojų apsaugą, kompetentinga institucija kiekvienu konkrečiu atveju gali nuspręsti reikalauti, kad PRT rinkos infrastruktūros operatorius taikytų papildomas prudencines apsaugos priemones nuosavų lėšų ar draudimo sutarties pavidalu, jei kompetentinga institucija nustato, kad galimi įsipareigojimai už padarytą žalą PRT rinkos infrastruktūros operatoriaus klientams dėl šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytų aplinkybių nėra pakankamai padengiami prudenciniais reikalavimais, nustatytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 909/2014, Reglamente (ES) 2019/2033 ([18]), Direktyvoje 2014/65/ES arba Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2019/2034 ([19]).

7. PRT rinkos infrastruktūros operatorius parengia ir viešai paskelbia aiškią ir išsamią konkrečios PRT rinkos infrastruktūros veiklos mažinimo arba konkrečios PRT rinkos infrastruktūros pereinamojo laikotarpio arba likvidavimo, įskaitant jo paskirstytojo registro technologijos operacijų perėjimą arba grįžimą prie tradicinių rinkos infrastruktūrų, strategiją (toliau – pereinamojo laikotarpio strategija), naudotiną tuo atveju, jeigu:

a) buvo viršyta 3 straipsnio 3 dalyje nustatyta riba;

([18]) 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/2033 dėl riziką ribojančių reikalavimų investicinėms įmonėms, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 575/2013, (ES) Nr. 600/2014 ir (ES) Nr. 806/2014 (OL L 314, 2019 12 5, p. 1).

([19]) 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/2034 dėl investicinių įmonių riziką ribojančios priežiūros, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2002/87/EB, 2009/65/EB, 2011/61/ES, 2013/36/ES, 2014/59/ES ir 2014/65/ES (OL L 314, 2019 12 5, p. 64).

b) turi būti panaikintas arba kitaip nutrauktas pagal šį reglamentą suteiktas specialus leidimas arba leista taikyti išimtis, įskaitant atvejus, kai specialus leidimas ar išimtis nepratęsiami dėl 14 straipsnio 2 dalyje numatytų atvejų, arba

c) savanoriškai arba ne savo noru buvo nutraukta PRT rinkos infrastruktūros veikla.

Pereinamojo laikotarpio strategija turi būti parengta taikyti laiku.

Pereinamojo laikotarpio strategijoje nustatomi veiksmai narių, dalyvių, emitentų ir klientų atžvilgiu šios dalies pirmoje pastraipoje nurodyto specialaus leidimo panaikinimo ar nutraukimo ar veiklos nutraukimo atveju. Pereinamojo laikotarpio strategijoje nustatoma, kaip klientai, visų pirma neprofesionalieji investuotojai, turi būti apsaugoti nuo bet kokio neproporcingo specialaus leidimo panaikinimo ar nutraukimo ar veiklos nutraukimo poveikio. Pereinamojo laikotarpio strategija nuolat atnaujinama gavus išankstinį kompetentingos institucijos patvirtinimą.

Pereinamojo laikotarpio strategijoje nurodoma, ką reikia daryti, jei viršijama 3 straipsnio 3 dalyje nurodyta riba.

8. Investicinės įmonės ar rinkos operatoriai, kuriems leidžiama valdyti PRT DPS tik pagal šio reglamento 8 straipsnio 2 dalį ir kurie savo pereinamojo laikotarpio strategijose nenurodo, kad ketina gauti leidimą valdyti daugiašalę prekybos sistemą pagal Direktyvą 2014/65/ES, taip pat PRT PAS valdantys CVPD deda visas pastangas sudaryti susitarimus su investicinėmis įmonėmis ar rinkos operatoriais, valdančiais daugiašalę prekybos sistemą pagal Direktyvą 2014/65/ES, kad perimtų jų operacijas, ir nurodo tuos susitarimus savo pereinamojo laikotarpio strategijose.

9. PRT AS valdantys CVPD, kuriems leidžiama valdyti PRT AS tik pagal šio reglamento 9 straipsnio 2 dalį ir kurie savo pereinamojo laikotarpio strategijose nenurodo, kad ketina gauti leidimą valdyti vertybinių popierių atsiskaitymo sistemą pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014, ir PRT PAS valdančios investicinės įmonės arba rinkos operatoriai deda visas pastangas sudaryti susitarimus su vertybinių popierių atsiskaitymo sistemą valdančiais CVPD, kad perimtų jų operacijas, ir nurodo tuos susitarimus savo pereinamojo laikotarpio strategijose.

Vertybinių popierių atsiskaitymo sistemą valdantys CVPD, gavę prašymą sudaryti šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytus susitarimus, atsako per tris mėnesius nuo prašymo gavimo dienos. Vertybinių popierių atsiskaitymo sistemą valdantis CVPD sudaro susitarimus nediskriminuodamas ir gali imti pagrįstą komercinį mokestį, paremtą faktinėmis išlaidomis. Jis tokį prašymą atmeta tik tuo atveju, jeigu mano, kad susitarimai darytų poveikį sklandžiam ir tvarkingam finansų rinkų veikimui arba keltų sisteminę riziką. Jis negali atmesti prašymo dėl priežasčių, susijusių su rinkos dalies praradimu. Jeigu jis prašymą atmeta, jis raštu informuoja prašymą pateikusį PRT rinkos infrastruktūros operatorių apie savo priežastis.

10. 8 ir 9 dalyse nurodyti susitarimai pradedami taikyti ne vėliau kaip po penkerių metų nuo specialaus leidimo suteikimo dienos arba pradedami taikyti anksčiau, jei to reikalauja kompetentinga institucija, siekiant pašalinti riziką, kad specialus leidimas bus panaikintas anksčiau laiko.

8 straipsnis

Specialus leidimas valdyti PRT DPS

1. Specialaus leidimo valdyti PRT DPS pagal šį reglamentą gali kreiptis juridinis asmuo, turintis leidimą vykdyti investicinės įmonės veiklą arba leidimą valdyti reguliuojamą rinką pagal Direktyvą 2014/65/ES.

2. Kai juridinis asmuo, kurio vienintelis tikslas yra valdyti PRT DPS, kreipiasi dėl leidimo vykdyti investicinės įmonės veiklą arba dėl veiklos leidimo valdyti reguliuojamą rinką pagal Direktyvą 2014/65/ES ir sykiu prašo specialaus leidimo pagal šį straipsnį, kompetentinga institucija nevertina, ar pareiškėjas tenkina Direktyvos 2014/65/ES reikalavimus, dėl kurių pareiškėjas prašo taikyti išimtį pagal šio reglamento 4 straipsnį.

3. Jeigu, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, juridinis asmuo vienu metu kreipiasi dėl leidimo vykdyti investicinės įmonės veiklą arba dėl veiklos leidimo valdyti reguliuojamą rinką ir dėl specialaus leidimo, jis savo prašyme pateikia informaciją, kurios reikalaujama pagal Direktyvos 2014/65/ES 7 straipsnį, išskyrus informaciją, kuri būtų būtina įrodant, kad laikomasi reikalavimų, dėl kurių pareiškėjas paprašė taikyti išimtį pagal šio reglamento 4 straipsnį.

4. Kartu su prašymu suteikti specialų leidimą valdyti PRT DPS pagal šį reglamentą pateikiama ši informacija:

a) verslo planas, PRT DPS taisyklės ir visos teisinės sąlygos, kaip nurodyta 7 straipsnio 1 dalyje, ir informacija apie PRT DPS veikimą, paslaugas ir veiklą, kaip nurodyta 7 straipsnio 3 dalyje;

b) naudojamos paskirstytojo registro technologijos veikimo apibūdinimas, kaip nurodyta 7 straipsnio 2 dalyje;

c) pareiškėjo bendrų IT ir kibernetinio saugumo priemonių apibūdinimas, kaip nurodyta 7 straipsnio 4 dalyje;

d) įrodymai, kad pareiškėjas taiko pakankamas prudencines apsaugos priemones, kad galėtų vykdyti savo įsipareigojimus ir atlyginti žalą savo klientams, kaip nurodyta 7 straipsnio 6 dalies trečioje pastraipoje;

e) atitinkamais atvejais – klientų PRT finansinių priemonių saugojimo priemonių, kaip nurodyta 7 straipsnio 5 dalyje, aprašymas;

f) investuotojų apsaugos užtikrinimo priemonių aprašymas ir klientų skundų nagrinėjimo bei žalos atlyginimo mechanizmų aprašymas, kaip nurodyta 7 straipsnio 6 dalies antroje pastraipoje;

g) pareiškėjo pereinamojo laikotarpio strategija ir

h) išimtys, kurias pareiškėjas prašo leisti taikyti pagal 4 straipsnį, kiekvienos prašomos išimties pagrindimas, visos siūlomos kompensacinės priemonės ir priemonės, kuriomis jis ketina laikytis su tomis išimtimis susijusių sąlygų.

5. Ne vėliau kaip 2023 m. kovo 23 d. ESMA parengia gaires, pagal kurias nustatomos 4 dalies tikslais reikalingos standartinės formos, formatai ir šablonai.

6. Per 30 darbo dienų nuo prašymo suteikti specialų leidimą valdyti PRT DPS gavimo dienos kompetentinga institucija įvertina, ar prašymas yra išsamus. Jei prašymas nėra išsamus, kompetentinga institucija nustato terminą, iki kurio pareiškėjas turi pateikti trūkstamą ar bet kokią papildomą informaciją. Jei kompetentinga institucija mano, kad prašymas yra išsamus, ji informuoja apie tai pareiškėją.

Kai kompetentinga institucija mano, kad prašymas yra išsamus, ji nusiunčia to prašymo kopiją ESMA.

7. Kai būtina skatinti išimčių taikymo nuoseklumą ir proporcingumą arba prireikus užtikrinti investuotojų apsaugą, rinkos vientisumą ir finansinį stabilumą, ESMA per 30 kalendorinių dienų nuo to prašymo kopijos gavimo dienos kompetentingai institucijai pateikia neprivalomą nuomonę dėl prašomų išimčių taikymo arba dėl šio reglamento tikslais naudojamos paskirstytojo registro technologijos rūšies tinkamumo.

Prieš pateikdama neprivalomą nuomonę, ESMA konsultuojasi su kitų valstybių narių kompetentingomis institucijomis ir pateikdama savo nuomonę visapusiškai atsižvelgia į jų požiūrį.

Jeigu ESMA pateikia neprivalomą nuomonę, kompetentinga institucija tinkamai atsižvelgia į tą nuomonę ir pateikia ESMA pareiškimą dėl reikšmingų nukrypimų nuo tos nuomonės, jei ESMA to prašo. ESMA nuomonė ir kompetentingos institucijos pareiškimas viešai neskelbiami.

8. Ne vėliau kaip 2025 m. kovo 24 d. ESMA parengia gaires, kuriomis skatinamas nuoseklumas ir proporcingumas:

a) taikant išimtis PRT DPS operatoriams visoje Sąjungoje, be kita ko, vertinant įvairių rūšių paskirstytojo registro technologijos, kurią PRT DPS operatoriai naudoja šio reglamento tikslais, tinkamumą, ir

b) naudojantis pasirinkimo galimybe, nustatyta 3 straipsnio 6 dalyje.

Tomis gairėmis užtikrinama investuotojų apsauga, rinkos vientisumas ir finansinis stabilumas.

ESMA tas gaires periodiškai atnaujina.

9. Per 90 darbo dienų nuo išsamaus prašymo suteikti specialų leidimą valdyti PRT DPS gavimo dienos kompetentinga institucija įvertina prašymą ir nusprendžia, ar suteikti specialų leidimą. Jeigu pareiškėjas vienu metu kreipiasi dėl leidimo pagal Direktyvą 2014/65/ES ir specialaus leidimo pagal šį reglamentą, vertinimo laikotarpis gali būti pratęstas dar vienam laikotarpiui, neviršijančiam Direktyvos 2014/65/ES 7 straipsnio 3 dalyje nurodyto laikotarpio.

10. Nedarant poveikio Direktyvos 2014/65/ES 7 ir 44 straipsnių taikymui, kompetentinga institucija atsisako suteikti pareiškėjui leidimą valdyti PRT DPS, jeigu esama priežasčių manyti, kad:

a) esama reikšmingos rizikos investuotojų apsaugai, rinkos vientisumui ar finansiniam stabilumui, kurios pareiškėjas tinkamai nepašalina ir nemažina;

b) specialaus leidimo valdyti PRT DPS ir leisti taikyti išimtis prašoma siekiant apeiti teisinius arba reguliavimo reikalavimus, arba

c) PRT DPS operatorius negalės laikytis taikytinų Sąjungos teisės nuostatų arba nacionalinės teisės nuostatų, kurios nepatenka į Sąjungos teisės taikymo sritį, arba neleis savo naudotojams jų laikytis.

11. Specialus leidimas galioja visoje Sąjungoje ne ilgiau kaip šešerius metus nuo jo suteikimo datos. Specialiame leidime nurodomos leidžiamos taikyti išimtys pagal 4 straipsnį, visos kompensacinės priemonės ir visos kompetentingos institucijos nustatytos mažesnės ribos pagal 3 straipsnio 6 dalį.

Kompetentinga institucija nedelsdama informuoja ESMA apie specialaus leidimo suteikimą, atsisakymą jį suteikti arba panaikinimą pagal šį straipsnį, įskaitant visą šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytą informaciją.

ESMA savo interneto svetainėje skelbia:

a) PRT DPS sąrašą, jų specialių leidimų galiojimo pradžios bei pabaigos datas, kiekvienai jų leidžiamų taikyti išimčių sąrašą ir kompetentingų valdžios institucijų kiekvienai jų nustatytas mažesnes ribas ir

b) bendrą pagal 4 straipsnį pateiktų prašymų taikyti išimtis skaičių, nurodant patenkintų ir nepatenkintų prašymų taikyti išimtis skaičių ir išimčių rūšis, kartu su atsisakymo patenkinti prašymą pagrindimais.

Trečios pastraipos b punkte nurodyta informacija skelbiama anonimiškai.

12. Nedarant poveikio Direktyvos 2014/65/ES 8 ir 44 straipsniams, kompetentinga institucija specialų leidimą arba kurią nors iš susijusių išimčių panaikina, jeigu:

a) naudojamos rūšies paskirstytojo registro technologijos veikime arba PRT DPS operatoriaus teikiamose paslaugose ar vykdomoje veikloje nustatytas trūkumas, keliantis riziką investuotojų apsaugai, rinkos vientisumui ar finansiniam stabilumui, ir ta rizika nusveria išbandomų paslaugų ir veiklos teikiamą naudą;

b) PRT DPS operatorius nesilaikė sąlygų, susijusių su taikomomis išimtimis;

c) PRT DPS operatorius leido prekiauti finansinėmis priemonėmis, kurios neatitinka 3 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų;

d) PRT DPS operatorius viršijo 3 straipsnio 2 dalyje nurodytas ribas;

e) PRT DPS operatorius viršijo 3 straipsnio 3 dalyje nurodytas ribas ir nepradėjo įgyvendinti pereinamojo laikotarpio strategijos arba

f) PRT DPS operatorius specialų leidimą arba leidimą taikyti susijusias išimtis gavo remdamasis klaidinančia informacija arba nutylėjęs reikšmingą informaciją.

13. Kai PRT DPS operatorius ketina įdiegti reikšmingus naudojamos paskirstytojo registro technologijos veikimo arba to operatoriaus teikiamų paslaugų ar vykdomos veiklos pakeitimus ir dėl tų reikšmingų pakeitimų reikia gauti naują specialų leidimą, leidimą taikyti naują išimtį arba pakeisti vieną ar daugiau operatoriui jau leistų taikyti išimčių arba su tomis išimtimis susijusių sąlygų, PRT DPS operatorius prašo naujo specialaus leidimo, leidimo taikyti išimtį arba atlikti pakeitimą.

Kai PRT DPS operatorius paprašo naujo specialaus leidimo, leidimo taikyti išimtį arba atlikti pakeitimą, taikoma 4 straipsnyje nustatyta procedūra. Tą prašymą kompetentinga institucija nagrinėja pagal šį straipsnį.

9 straipsnis

Specialusis leidimas valdyti PRT AS

1. Juridinis asmuo, pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014 turintis leidimą vykdyti CVPD veiklą, gali kreiptis dėl specialaus leidimo valdyti PRT AS pagal šį reglamentą.

2. Kai juridinis asmuo kreipiasi dėl leidimo vykdyti CVPD veiklą pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014 ir sykiu prašo specialaus leidimo pagal šį straipsnį, siekdamas vienintelio tikslo valdyti PRT AS, kompetentinga institucija nevertina, ar pareiškėjas tenkina tuos Reglamento (ES) Nr. 909/2014 reikalavimus, dėl kurių pareiškėjas prašė taikyti išimtį pagal šio reglamento 5 straipsnį.

3. Jeigu, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, juridinis asmuo vienu metu kreipiasi dėl leidimo vykdyti CVPD veiklą ir dėl specialaus leidimo, jo pateikiamame prašyme reikalaujama pateikti informaciją, kuri nurodyta Reglamento (ES) Nr. 909/2014 17 straipsnio 2 dalyje, išskyrus informaciją, kurios reikia įrodant, kad laikomasi reikalavimų, dėl kurių pareiškėjas paprašė taikyti išimtį pagal šio reglamento 5 straipsnį.

4. Kartu su prašymu suteikti specialų leidimą valdyti PRT AS pagal šį reglamentą pateikiama ši informacija:

a) pareiškėjo verslo planas, PRT AS taisyklės ir visos teisinės sąlygos, kaip nurodyta 7 straipsnio 1 dalyje, taip pat informacija apie PRT AS veikimą, paslaugas ir veiklą, kaip nurodyta 7 straipsnio 3 dalyje;

b) naudojamos paskirstytojo registro technologijos veikimo apibūdinimas, kaip nurodyta 7 straipsnio 2 dalyje;

c) pareiškėjo bendros IT ir kibernetinio saugumo priemonės, kaip nurodyta 7 straipsnio 4 dalyje, apibūdinimas;

d) įrodymai, kad pareiškėjas taiko pakankamas prudencines apsaugos priemones, kad galėtų vykdyti savo įsipareigojimus ir atlyginti žalą savo klientams, kaip nurodyta 7 straipsnio 6 dalies trečioje pastraipoje;

e) atitinkamais atvejais – klientų PRT finansinių priemonių saugojimo priemonių, kaip nurodyta 7 straipsnio 5 dalyje, aprašymas;

f) investuotojų apsaugos užtikrinimo priemonių aprašymas ir klientų skundų nagrinėjimo bei žalos atlyginimo mechanizmų aprašymas, kaip nurodyta 7 straipsnio 6 dalies antroje pastraipoje;

g) pareiškėjo pereinamojo laikotarpio strategija ir

h) išimtys, kurias pareiškėjas prašo leisti taikyti pagal 5 straipsnį, kiekvienos prašomos išimties pagrindimas, visos siūlomos kompensacinės priemonės ir priemonės, kurias taikydamas jis ketina laikytis su tomis išimtimis susijusių sąlygų.

5. Ne vėliau kaip 2023 m. kovo 23 d. ESMA parengia gaires, pagal kurias nustatomos 4 dalies tikslais reikalingos standartinės formos, formatai ir šablonai.

6. Per 30 darbo dienų nuo prašymo suteikti specialų leidimą valdyti PRT AS gavimo dienos kompetentinga institucija įvertina, ar prašymas yra išsamus. Jei prašymas nėra išsamus, kompetentinga institucija nustato terminą, iki kurio pareiškėjas turi pateikti trūkstamą ar bet kokią papildomą informaciją. Jei kompetentinga institucija mano, kad prašymas yra išsamus, ji informuoja apie tai pareiškėją.

Kai kompetentinga institucija mano, kad prašymas yra išsamus, ji nusiunčia to prašymo kopiją:

a) ESMA ir

b) atitinkamoms institucijoms, nurodytoms Reglamento (ES) Nr. 909/2014 12 straipsnyje.

7. Kai būtina skatinti išimčių taikymo nuoseklumą ir proporcingumą arba prireikus užtikrinti investuotojų apsaugą, rinkos vientisumą ir finansinį stabilumą, EMSA per 30 kalendorinių dienų nuo to prašymo kopijos gavimo dienos kompetentingai institucijai pateikia neprivalomą nuomonę dėl prašomų išimčių taikymo arba dėl šio reglamento tikslais naudojamos paskirstytojo registro technologijos rūšies tinkamumo.

Prieš pateikdama neprivalomą nuomonę, ESMA konsultuojasi su kitų valstybių narių kompetentingomis institucijomis, o pateikdama savo nuomonę visapusiškai atsižvelgia į jų požiūrį.

Jeigu ESMA pateikia neprivalomą nuomonę, kompetentinga institucija tinkamai atsižvelgia į tą nuomonę ir pateikia ESMA pareiškimą dėl reikšmingų nukrypimų nuo tos nuomonės, jei ESMA to prašo. ESMA nuomonė ir kompetentingos institucijos pareiškimas viešai neskelbiami.

Reglamento (ES) Nr. 909/2014 12 straipsnyje nurodytos atitinkamos institucijos per 30 kalendorinių dienų nuo to prašymo kopijos gavimo dienos kompetentingai institucijai pateikia neprivalomą nuomonę dėl pareiškėjo valdomos PRT AS savybių.

8. Ne vėliau kaip 2025 m. kovo 24 d. ESMA parengia gaires, kuriomis skatinamas nuoseklumas ir proporcingumas:

a) taikant išimtis PRT AS valdantiems CVDP visoje Sąjungoje, be kita ko, vertinant įvairių rūšių paskirstytojo registro technologijos, kurią rinkos operatoriai naudoja šio reglamento tikslais, tinkamumą, ir

b) naudojantis pasirinkimo galimybe, numatyta 3 straipsnio 6 dalyje.

Tomis gairėmis užtikrinama investuotojų apsauga, rinkos vientisumas ir finansinis stabilumas.

ESMA tas gaires periodiškai atnaujina.

9. Per 90 darbo dienų nuo išsamaus prašymo suteikti specialų leidimą valdyti PRT AS gavimo dienos kompetentinga institucija įvertina prašymą ir nusprendžia, ar suteikti specialų leidimą. Jeigu pareiškėjas vienu metu kreipiasi dėl CVPD veiklos leidimo pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014 ir dėl specialaus leidimo pagal šį reglamentą, vertinimo laikotarpis gali būti pratęstas dar vienam laikotarpiui, neviršijančiam Reglamento (ES) Nr. 909/2014 17 straipsnio 8 dalyje nurodyto laikotarpio.

10. Nedarant poveikio Reglamento (ES) Nr. 909/2014 17 straipsnio taikymui, kompetentinga institucija atsisako suteikti specialų leidimą valdyti PRT AS, jeigu esama priežasčių manyti, kad:

a) esama reikšmingos rizikos investuotojų apsaugai, rinkos vientisumui ar finansiniam stabilumui, kurios pareiškėjas tinkamai nepašalina ir nemažina;

b) specialaus leidimo valdyti PRT AS ir leisti taikyti išimtis prašoma siekiant apeiti teisinius arba reguliavimo reikalavimus, arba

c) CVPD negalės laikytis taikytinų Sąjungos teisės nuostatų arba nacionalinės teisės nuostatų, kurios nepatenka į Sąjungos teisės taikymo sritį, arba neleis savo naudotojams jų laikytis.

11. Specialus leidimas galioja visoje Sąjungoje ne ilgiau kaip šešerius metus nuo jo suteikimo datos. Specialiame leidime nurodomos leidžiamos taikyti išimtys pagal 5 straipsnį, kompensacinės priemonės ir kompetentingos institucijos nustatytos mažesnės ribos pagal 3 straipsnio 6 dalį.

Kompetentinga institucija nedelsdama informuoja ESMA ir atitinkamas institucijas, nurodytas šio straipsnio 7 dalyje, apie specialaus leidimo suteikimą, atsisakymą jį suteikti arba panaikinimą pagal šį straipsnį, įskaitant visą šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytą informaciją.

ESMA savo interneto svetainėje skelbia:

a) PRT AS sąrašą, jų specialių leidimų galiojimo pradžios bei pabaigos datas, kiekvienai jų leidžiamų taikyti išimčių sąrašą ir bet kokias kompetentingų valdžios institucijų kiekvienai jų nustatytas mažesnes ribas ir

b) bendrą pagal 5 straipsnį pateiktų prašymų taikyti išimtis skaičių, nurodant patenkintų ir nepatenkintų prašymų taikyti išimtis skaičių ir išimčių rūšis, kartu su atsisakymo patenkinti prašymą pagrindimais.

Trečios pastraipos b punkte nurodyta informacija skelbiama anonimiškai.

12. Nedarant poveikio Reglamento (ES) Nr. 909/2014 20 straipsniui, kompetentinga institucija specialų leidimą arba kurią nors iš susijusių išimčių panaikina, jeigu:

a) naudojamos paskirstytojo registro technologijos veikime arba PRT AS valdančio CVDP teikiamose paslaugose ar vykdomoje veikloje nustatytas trūkumas, keliantis riziką investuotojų apsaugai, rinkos vientisumui ar finansiniam stabilumui, ir ta rizika nusveria išbandomų paslaugų ir veiklos teikiamą naudą;

b) PRT AS valdantis CVDP nesilaikė sąlygų, susijusių su taikomomis išimtimis;

c) PRT AS valdantis CVDP registruoja finansines priemones, kurios neatitinka 3 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų;

d) PRT AS valdantis CVDP viršijo 3 straipsnio 2 dalyje nustatytą ribą;

e) PRT AS valdantis CVPD viršijo 3 straipsnio 3 dalyje nustatytas ribas ir nepradėjo įgyvendinti pereinamojo laikotarpio strategijos arba

f) PRT AS valdantis CVPD specialų leidimą arba leidimą taikyti susijusias išimtis gavo remdamasis klaidinančia informacija arba nutylėjęs reikšmingą informaciją.

13. Kai PRT AS valdantis CVPD ketina įdiegti reikšmingus naudojamos paskirstytojo registro technologijos veikimo, to CVDP teikiamų paslaugų ar vykdomos veiklos pakeitimus ir dėl tų reikšmingų pakeitimų reikia gauti naują specialų leidimą, leidimą taikyti naują išimtį arba pakeisti vieną ar daugiau CVDP jau leistų taikyti išimčių arba su tomis išimtimis susijusių sąlygų, PRT AS valdantis CVPD prašo naujo specialaus leidimo, leidimo taikyti išimtį ar atlikti pakeitimą.

Kai PRT AS valdantis CVDP prašo naujo specialaus leidimo, leidimo taikyti išimtį ar atlikti pakeitimą, taikoma 5 straipsnyje nustatyta procedūra. Tą prašymą kompetentinga institucija nagrinėja pagal šį straipsnį.

10 straipsnis

Specialus leidimas valdyti PRT PAS

1. Specialaus leidimo valdyti PRT PAS pagal šį reglamentą gali kreiptis juridinis asmuo, turintis leidimą vykdyti investicinės įmonės veiklą arba leidimą valdyti reguliuojamą rinką pagal Direktyvą 2014/65/ES, arba leidimą vykdyti CVPD veiklą pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014.

2. Kai juridinis asmuo kreipiasi dėl leidimo vykdyti investicinės įmonės veiklą arba veiklos leidimo valdyti reguliuojamą rinką pagal Direktyvą 2014/65/ES arba vykdyti CVPD veiklą pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014 ir sykiu prašo specialaus leidimo pagal šį straipsnį siekdamas vienintelio tikslo valdyti PRT PAS, kompetentinga institucija nevertina, ar pareiškėjas tenkina tuos atitinkamus Direktyvos 2014/65/ES ar Reglamento (ES) Nr. 909/2014 reikalavimus, dėl kurių pareiškėjas prašė taikyti išimtį pagal šio reglamento 6 straipsnį.

3. Jeigu, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, juridinis asmuo vienu metu kreipiasi dėl leidimo vykdyti investicinės įmonės veiklą, arba veiklos leidimo valdyti reguliuojamą rinką arba leidimo CVPD veiklai ir dėl specialaus leidimo, jis savo prašyme pateikia informaciją, kurios reikalaujama atitinkamai pagal Direktyvos 2014/65/ES 7 straipsnį arba Reglamento (ES) Nr. 909/2014 17 straipsnį, išskyrus būtiną informaciją, kuria įrodoma, kad laikomasi reikalavimų, dėl kurių pareiškėjas paprašė taikyti išimtį pagal šio reglamento 6 straipsnį.

4. Kartu su prašymu suteikti specialų leidimą valdyti PRT PAS pagal šį reglamentą pateikiama ši informacija:

a) pareiškėjo verslo planas, PRT PAS taisyklės ir visos teisinės sąlygos, kaip nurodyta 7 straipsnio 1 dalyje, taip pat informacija apie PRT PAS veikimą, paslaugas ir veiklą, kaip nurodyta 7 straipsnio 3 dalyje;

b) naudojamos paskirstytojo registro technologijos veikimo apibūdinimas, kaip nurodyta 7 straipsnio 2 dalyje;

c) pareiškėjo bendros IT ir kibernetinio saugumo priemonės, kaip nurodyta 7 straipsnio 4 dalyje, apibūdinimas;

d) įrodymai, kad pareiškėjas taiko pakankamas prudencines apsaugos priemones, kad galėtų vykdyti savo įsipareigojimus ir atlyginti žalą savo klientams, kaip nurodyta 7 straipsnio 6 dalies trečioje pastraipoje;

e) atitinkamais atvejais – klientų PRT finansinių priemonių saugojimo priemonių, kaip nurodyta 7 straipsnio 5 dalyje, aprašymas;

f) investuotojų apsaugos užtikrinimo priemonių aprašymas ir klientų skundų nagrinėjimo bei žalos atlyginimo mechanizmų aprašymas, kaip nurodyta 7 straipsnio 6 dalies antroje pastraipoje;

g) pareiškėjo pereinamojo laikotarpio strategija ir

h) išimtys, kurias pareiškėjas prašo leisti taikyti pagal 6 straipsnį, kiekvienos prašomos išimties pagrindimas, visos siūlomos kompensacinės priemonės ir priemonės, kuriomis jis ketina laikytis su tomis išimtimis susijusių sąlygų.

5. Be šio straipsnio 4 dalyje nurodytos informacijos, pareiškėjas, ketinantis valdyti PRT PAS kaip investicinė įmonė ar rinkos operatorius, pateikia informaciją apie tai, kaip jis ketina laikytis taikytinų Reglamento (ES) Nr. 909/2014 reikalavimų, kaip nurodyta šio reglamento 6 straipsnio 1 dalyje, išskyrus informaciją, kuria įrodoma, kad laikomasi reikalavimų, dėl kurių pareiškėjas paprašė taikyti išimtį pagal šį straipsnį.

Be šio straipsnio 4 dalyje nurodytos informacijos, pareiškėjas, ketinantis valdyti PRT PAS kaip CVPD, pateikia informaciją apie tai, kaip jis ketina laikytis taikytinų Direktyvos 2014/65/ES reikalavimų, kaip nurodyta šio straipsnio 6 straipsnio 2 dalyje, išskyrus informaciją, kuria įrodoma, kad laikomasi reikalavimų, dėl kurių pareiškėjas paprašė taikyti išimtį pagal šį straipsnį.

6. Ne vėliau kaip 2023 m. kovo 23 d. ESMA parengia gaires, pagal kurias nustatomos 4 dalies tikslais reikalingos standartinės formos, formatai ir šablonai.

7. Per 30 darbo dienų nuo prašymo suteikti specialų leidimą valdyti PRT PAS gavimo dienos kompetentinga institucija įvertina, ar prašymas yra išsamus. Jei prašymas nėra išsamus, kompetentinga institucija nustato terminą, iki kurio pareiškėjas turi pateikti trūkstamą ar bet kokią papildomą informaciją. Jei kompetentinga institucija mano, kad prašymas yra išsamus, ji informuoja apie tai pareiškėją.

Kai kompetentinga institucija mano, kad prašymas yra išsamus, ji nusiunčia to prašymo kopiją:

a) ESMA ir

b) atitinkamoms institucijoms, nurodytoms Reglamento (ES) Nr. 909/2014 12 straipsnyje.

8. Kai būtina skatinti išimčių taikymo nuoseklumą ir proporcingumą arba prireikus užtikrinti investuotojų apsaugą, rinkos vientisumą ir finansinį stabilumą, ESMA per 30 kalendorinių dienų nuo to prašymo kopijos gavimo dienos kompetentingai institucijai pateikia neprivalomą nuomonę dėl prašomų išimčių taikymo arba dėl šio reglamento tikslais naudojamos paskirstytojo registro technologijos rūšies tinkamumo.

Prieš pateikdama neprivalomą nuomonę, ESMA konsultuojasi su kitų valstybių narių kompetentingomis institucijomis ir pateikdama savo nuomonę visapusiškai atsižvelgia į jų požiūrį.

Jeigu ESMA pateikia neprivalomą nuomonę, kompetentinga institucija tinkamai atsižvelgia į tą nuomonę ir pateikia ESMA pareiškimą dėl reikšmingų nukrypimų nuo tos nuomonės, jei ESMA to prašo. ESMA nuomonė ir kompetentingos institucijos pareiškimas viešai neskelbiami.

Reglamento (ES) Nr. 909/2014 12 straipsnyje nurodytos atitinkamos institucijos per 30 kalendorinių dienų nuo to prašymo kopijos gavimo dienos kompetentingai institucijai pateikia neprivalomą nuomonę dėl pareiškėjo valdomos PRT PAS savybių.

9. Per 90 darbo dienų nuo išsamaus prašymo suteikti specialų leidimą valdyti PRT PAS gavimo dienos kompetentinga institucija atlieka prašymo vertinimą ir nusprendžia, ar suteikti specialų leidimą. Jeigu pareiškėjas vienu metu kreipiasi dėl leidimo pagal Direktyvą 2014/65/ES arba pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014 ir dėl specialaus leidimo pagal šį straipsnį, vertinimo laikotarpis gali būti pratęstas dar vienam laikotarpiui, neviršijančiam atitinkamai Direktyvos 2014/65/ES 7 straipsnio 3 dalyje arba Reglamento (ES) Nr. 909/2014 17 straipsnio 8 dalyje nurodyto laikotarpio.

10. Nedarant poveikio Direktyvos 2014/65/ES 7 ir 44 straipsniams ir Reglamento (ES) Nr. 909/2014 17 straipsniui, kompetentinga institucija atsisako suteikti specialų leidimą valdyti PRT PAS, jei yra priežasčių manyti, kad:

a) esama reikšmingos rizikos investuotojų apsaugai, rinkos vientisumui ar finansiniam stabilumui, kurios pareiškėjas tinkamai nepašalina ir nemažina;

b) specialaus leidimo valdyti PRT PAS ir leisti taikyti išimtis prašoma siekiant apeiti teisinius arba reguliavimo reikalavimus arba

c) PRT PAS operatorius negalės laikytis taikytinų Sąjungos teisės nuostatų arba nacionalinės teisės nuostatų, kurios nepatenka į Sąjungos teisės taikymo sritį, arba neleis savo naudotojams jų laikytis.

11. Specialus leidimas galioja visoje Sąjungoje ne ilgiau kaip šešerius metus nuo jo suteikimo datos. Specialiame leidime nurodomos leidžiamos taikyti išimtys pagal 6 straipsnį, kompensacinės priemonės ir kompetentingos institucijos nustatytos mažesnės ribos pagal 3 straipsnio 6 dalį.

Kompetentinga institucija nedelsdama informuoja ESMA ir atitinkamas institucijas, nurodytas Reglamento (ES) Nr. 909/2014 12 straipsnyje, apie specialaus leidimo suteikimą, atsisakymą jį suteikti arba panaikinimą pagal šį straipsnį, įskaitant visą šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytą informaciją.

ESMA savo interneto svetainėje skelbia:

a) PRT PAS sąrašą, jų specialių leidimų galiojimo pradžios bei pabaigos datas, kiekvienai jų leidžiamų taikyti išimčių sąrašą, kompetentingų valdžios institucijų kiekvienai jų nustatytas bet kurias mažesnes ribas ir

b) bendrą pagal 6 straipsnį pateiktų prašymų taikyti išimtis skaičių, nurodant patenkintų ir nepatenkintų prašymų taikyti išimtis skaičių ir išimčių rūšis, kartu su atsisakymo patenkinti prašymą pagrindimais.

Trečios pastraipos b punkte nurodyta informacija skelbiama anonimiškai.

12. Nedarant poveikio Direktyvos 2014/65/ES 8 ir 44 straipsniams ir Reglamento (ES) Nr. 909/2014 20 straipsniui, kompetentinga institucija specialų leidimą arba kurią nors iš susijusių išimčių panaikina, jeigu:

a) naudojamos paskirstytojo registro technologijos veikime arba PRT PAS operatoriaus teikiamose paslaugose ar vykdomoje veikloje nustatytas trūkumas, keliantis riziką investuotojų apsaugai, rinkos vientisumui ar finansiniam stabilumui, ir ta rizika nusveria išbandomų paslaugų ir veiklos teikiamą naudą;

b) PRT PAS operatorius nesilaikė sąlygų, susijusių su taikomomis išimtimis;

c) PRT PAS operatorius leido prekiauti finansinėmis priemonėmis, kurios neatitinka 3 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų, ar jas registravo;

d) PRT PAS operatorius viršijo 3 straipsnio 2 dalyje nustatytą ribą;

e) PRT PAS operatorius viršijo 3 straipsnio 3 dalyje nustatytas ribas ir nepradėjo įgyvendinti pereinamojo laikotarpio strategijos arba

f) PRT PAS operatorius specialų leidimą arba leidimą taikyti susijusias išimtis gavo remdamasis klaidinančia informacija arba nutylėjęs reikšmingą informaciją.

13. Kai PRT PAS operatorius ketina įdiegti reikšmingus naudojamos paskirstytojo registro technologijos veikimo, to operatoriaus teikiamų paslaugų ar vykdomos veiklos pakeitimus ir dėl tų reikšmingų pakeitimų reikia gauti naują specialų leidimą, leidimą taikyti naują išimtį arba pakeisti vieną ar daugiau operatoriui jau leistų taikyti išimčių arba su tomis išimtimis susijusių sąlygų, PRT PAS operatorius prašo naujo specialaus leidimo, leidimo taikyti išimtį ar atlikti pakeitimą.

Kai PRT PAS operatorius prašo naujo specialaus leidimo, leidimo taikyti išimtį ar atlikti pakeitimą, taikoma 6 straipsnyje nustatyta procedūra. Tą prašymą kompetentinga institucija nagrinėja pagal šį straipsnį.

11 straipsnis

PRT rinkos infrastruktūrų operatorių, kompetentingų institucijų ir ESMA bendradarbiavimas

1. Nedarant poveikio Reglamentui (ES) Nr. 909/2014 ir Direktyvai 2014/65/ES, PRT rinkos infrastruktūrų operatoriai bendradarbiauja su kompetentingomis institucijomis.

Visų pirma, PRT rinkos infrastruktūrų operatoriai nedelsdami informuoja savo kompetentingas institucijas, jei sužino bet kurį iš toliau nurodytų dalykų:

a) visus siūlomus reikšmingus jų verslo plano pakeitimus, įskaitant pakeitimus, susijusius su ypač svarbiais darbuotojais, PRT rinkos infrastruktūros taisyklėmis ir teisinėmis sąlygomis;

b) neteisėtos prieigos, reikšmingų trikdžių, prarastų duomenų, kibernetinių išpuolių ar kitų kibernetinių grėsmių, sukčiavimo, vagystės ar kito rimto piktnaudžiavimo PRT rinkos infrastruktūros operatoriaus atžvilgiu įrodymus;

c) visus reikšmingus informacijos, pateiktos kompetentingai institucijai, pakeitimus;

d) visus techninius ar veiklos sunkumus vykdant veiklą ar teikiant paslaugas, kurioms suteiktas specialus leidimas, be kita ko, plėtojant ar naudojant paskirstytojo registro technologiją ir PRT finansines priemones kylančius sunkumus, arba

e) visą riziką, darančią poveikį investuotojų apsaugai, rinkos vientisumui ar finansiniam stabilumui, kuri iškilo ir kuri nebuvo numatyta prašyme suteikti specialų leidimą arba kuri nebuvo numatyta tuo metu, kai specialus leidimas buvo suteiktas.

Apie antros pastraipos a punkte nurodytus pakeitimus pranešama likus ne mažiau kaip keturiems mėnesiams iki planuojamų pakeitimų, neatsižvelgiant į tai, ar dėl siūlomų reikšmingų pakeitimų reikia pakeisti specialų leidimą arba leidimą taikyti susijusias išimtis ar su tomis išimtimis susijusias sąlygas pagal 8, 9 arba 10 straipsnius.

Gavusi pranešimą apie antros pastraipos a–e punktuose išvardytus dalykus, kompetentinga institucija gali pareikalauti, kad PRT rinkos infrastruktūros operatorius pateiktų prašymą pagal 8 straipsnio 13 dalį, 9 straipsnio 13 dalį arba 10 straipsnio 13 dalį, arba gali reikalauti, kad PRT rinkos infrastruktūros operatorius imtųsi taisomųjų priemonių, kaip nurodyta šio straipsnio 3 dalyje.

2. PRT rinkos infrastruktūros operatorius kompetentingai institucijai pateikia atitinkamą prašomą informaciją.

3. Siekiant užtikrinti investuotojų apsaugą, rinkos vientisumą ar finansinį stabilumą, kompetentinga institucija gali pareikalauti taikyti taisomąsias priemones PRT rinkos infrastruktūros operatoriaus verslo planui, PRT rinkos infrastruktūros taisyklėms ir teisinėms sąlygoms. PRT rinkos infrastruktūros operatorius apie įgyvendinamas kompetentingos institucijos pareikalautas taisomąsias priemones praneša savo ataskaitoje, nurodytoje 4 dalyje.

4. PRT rinkos infrastruktūros operatorius teikia ataskaitą kompetentingai institucijai kas šešis mėnesius nuo specialaus leidimo suteikimo datos. Toje ataskaitoje pateikiama:

a) 1 dalies antroje pastraipoje nurodytos informacijos santrauka;

b) PRT finansinių priemonių, kuriomis leidžiama prekiauti PRT DPS arba PRT PAS, skaičius ir vertė ir PRT AS arba PRT PAS operatoriaus užregistruotų PRT finansinių priemonių skaičius ir vertė;

c) sandorių, kuriais prekiaujama PRT DPS arba PRT PAS ir už kuriuos atsiskaitymą atlieka PRT AS arba PRT PAS operatorius, skaičius ir vertė;

d) visų sunkumų taikant Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktus arba nacionalinės teisės aktus pagrįstas vertinimas ir

e) visi veiksmai, kurių imtasi siekiant įgyvendinti su išimtimis susijusias sąlygas arba įgyvendinti kompetentingos institucijos reikalaujamas kompensacines arba taisomąsias priemones.

5. ESMA koordinuoja kompetentingų institucijų veiklą siekdama bendro sutarimo paskirstytojo registro technologijos ir PRT rinkos infrastruktūros klausimais ir siekdama plėtoti bendrą priežiūros kultūrą ir vieningą priežiūros praktiką bei užtikrinti metodų nuoseklumą ir vienodinti priežiūros veiklos rezultatus.

Kompetentingos institucijos laiku perduoda ESMA iš PRT rinkos infrastruktūrų operatorių pagal šio straipsnio 1, 2 ir 4 dalis gautą informaciją bei ataskaitas ir informuoja ESMA apie visas priemones, kurių imtasi pagal šio straipsnio 3 dalį.

ESMA reguliariai informuoja kompetentingas institucijas apie:

a) visas ataskaitas, pateiktas pagal šio straipsnio 4 dalį;

b) visus specialius leidimus ir leidimus taikyti išimtis, suteiktus pagal šį reglamentą, ir su tomis išimtimis susijusias sąlygas;

c) jei yra, kompetentingos institucijos atsisakymą suteikti specialų leidimą ar leidimą taikyti išimtį, specialaus leidimo ar leidimo taikyti išimtį panaikinimą ir PRT rinkos infrastruktūros veiklos nutraukimą.

6. ESMA stebi, kaip taikomi specialūs leidimai, visos susijusios išimtys ir su tomis išimtimis susijusios sąlygos, taip pat visos kompensacinės ar taisomosios priemonės, kurių reikalauja kompetentingos institucijos. ESMA pateikia Komisijai metinę ataskaitą dėl tokių specialių leidimų, išimčių, sąlygų ir kompensacinių ar taisomųjų priemonių praktinio taikymo.

12 straipsnis

Kompetentingų institucijų paskyrimas

1. Kompetentinga institucija PRT DPS arba PRT PAS valdančios investicinės įmonės atveju – valstybės narės paskirta kompetentinga institucija, kaip nustatyta pagal Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 55 punkto a punkto ii ir iii papunkčius;

2. Kompetentinga institucija PRT DPS arba PRT PAS valdančio rinkos operatoriaus atveju – valstybės narės, kurioje PRT DPS arba PRT PAS valdantis rinkos operatorius turi registruotą buveinę, arba, jeigu pagal tos valstybės narės teisę toks operatorius registruotos buveinės neturi, – valstybės narės, kurioje yra to PRT DPS arba PRT PAS valdančio rinkos operatoriaus pagrindinė buveinė, paskirta kompetentinga institucija;

3. Kompetentinga institucija PRT AS arba PRT PAS valdančio CVPD atveju – valstybės narės paskirta institucija, kaip nustatyta pagal Reglamento (ES) Nr. 909/2014 2 straipsnio 1 dalies 23 punktą.

13 straipsnis

Pranešimas apie kompetentingas institucijas

Valstybės narės praneša ESMA ir Komisijai apie visas kompetentingas institucijas, kaip apibrėžta 2 straipsnio 21 punkto c papunktyje. ESMA tų kompetentingų institucijų sąrašą paskelbia savo interneto svetainėje.

14 straipsnis

Ataskaita ir peržiūra

1. Ne vėliau kaip 2026 m. kovo 24 d. ESMA pateikia Komisijai ataskaitą dėl:

a) PRT rinkos infrastruktūrų veikimo visoje Sąjungoje;

b) PRT rinkos infrastruktūrų skaičiaus;

c) PRT rinkos infrastruktūrų prašomų leisti taikyti išimčių rūšių ir leistų taikyti išimčių rūšių;

d) PRT finansinių priemonių, kuriomis leidžiama prekiauti ir kurios užregistruojamos PRT rinkos infrastruktūrose, skaičiaus ir vertės;

e) sandorių, kuriais prekiaujama arba už kuriuos atsiskaitoma PRT rinkos infrastruktūrose, skaičiaus ir vertės;

f) naudojamų paskirstytojo registro technologijos rūšių ir su paskirstytojo registro technologijos naudojimu susijusių techninių problemų, įskaitant 11 straipsnio 1 dalies antros pastraipos b punkte nurodytus dalykus, ir paskirstytojo registro technologijos naudojimo poveikio Sąjungos klimato politikos tikslams;

g) PRT AS arba PRT PAS operatorių pagal 5 straipsnio 3 dalies b punktą įdiegtų procedūrų;

h) paskirstytojo registro technologijos naudojimo investuotojų apsaugai, rinkos vientisumui ar finansiniam stabilumui keliamos rizikos, pažeidžiamumo ir neveiksmingumo, įskaitant bet kokią naujos rūšies teisinę, sisteminę ir operacinę riziką, į kurią Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktuose nepakankamai atsižvelgiama, ir bet kokio nenumatyto poveikio likvidumui, kintamumui, investuotojų apsaugai, rinkos vientisumui ar finansiniam stabilumui;

i) reglamentavimo arbitražo rizikos arba sunkumų užtikrinti vienodas sąlygas PRT rinkos infrastruktūroms pagal šį reglamentą numatytą bandomąją tvarką ir PRT rinkos infrastruktūroms bei kitoms rinkos infrastruktūroms, kurios naudoja senąsias sistemas;

j) visų PRT rinkos infrastruktūrų ir kitų infrastruktūrų, naudojančių senąsias sistemas, su sąveikumu susijusių problemų;

k) bet kokios paskirstytojo registro technologijos naudojimo teikiamos naudos ir sąnaudų, susijusių su papildomu likvidumu ir finansavimu startuoliams bei mažosioms ir vidutinėms įmonėms, saugos ir veiksmingumo padidinimu, energijos suvartojimo ir rizikos sumažinimu visoje prekybos ir poprekybinėje grandinėje, įskaitant tokius PRT finansinių priemonių registravimo ir saugojimo aspektus kaip sandorių atsekamumas ir geresnis „pažink savo klientą“ bei kovos su pinigų plovimu procesų laikymasis, emitento įvykiai ir tiesioginis investuotojo teisių įgyvendinimas naudojant išmaniąsias sutartis, taip pat PRT rinkos infrastruktūros lygmens informacijos teikimo ir priežiūros funkcijos;

l) visų atsisakymo suteikti specialius leidimus ar leidimus taikyti išimtis atvejų, visų tokių specialių leidimų ar leidimų taikyti išimtis pakeitimo arba panaikinimo atvejų ir visų kompensacinių ar taisomųjų priemonių;

m) visų PRT rinkos infrastruktūros veiklos nutraukimo atvejų ir to veiklos nutraukimo priežasčių;

n) 3 straipsnyje ir 5 straipsnio 8 dalyje nurodytų ribų tinkamumo, įskaitant galimą tų ribų padidinimo poveikį, visų pirma atsižvelgiant į sisteminius aspektus ir skirtingas paskirstytojo registro technologijos rūšis;

o) bendro šiame reglamente numatytos bandomosios tvarkos sąnaudų ir naudos įvertinimo bei rekomendacijų, ar tęsti šią bandomąją tvarką ir kokiomis sąlygomis tai daryti.

2. Remdamasi 1 dalyje nurodyta ataskaita, Komisija per tris mėnesius nuo tos ataskaitos gavimo pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Toje ataskaitoje pateikiama sąnaudų ir naudos analizė siekiant nustatyti, ar pagal šį reglamentą taikoma bandomoji tvarka turėtų būti:

a) pratęsta dar vienam ne ilgesniam kaip trejų metų papildomam laikotarpiui;

b) pradėta taikyti kitų rūšių finansinėms priemonėms, kurias galima išleisti, registruoti, perleisti ar saugoti naudojant paskirstytojo registro technologiją;

c) iš dalies pakeista;

d) atlikus atitinkamus Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktų pakeitimus paskelbta nuolatine arba

e) nutraukta, įskaitant visus specialius leidimus, suteiktus pagal šį reglamentą.

Ataskaitoje Komisija gali pasiūlyti bet kokius tinkamus Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktų pakeitimus arba bet kokį nacionalinės teisės suderinimą, kurie palengvintų paskirstytojo registro technologijos naudojimą finansų sektoriuje, taip pat bet kokias priemones, PRT rinkos infrastruktūroms reikalingas pereinamuoju laikotarpiu pasibaigus šiame reglamente numatytos bandomosios tvarkos galiojimui.

Jei ši bandomoji tvarka pratęsiama papildomam laikotarpiui, kaip numatyta šios dalies pirmos pastraipos a punkte, Komisija paprašo ESMA ne vėliau kaip likus trims mėnesiams iki pratęsimo laikotarpio pabaigos pateikti papildomą ataskaitą pagal 1 dalį. Gavusi tą ataskaitą Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai papildomą ataskaitą pagal šią dalį.

15 straipsnis

Tarpinės ataskaitos

ESMA skelbia tarpines ataskaitas siekdama suteikti rinkos dalyviams informacijos apie rinkų veikimą, ištaisyti netinkamą PRT rinkos infrastruktūrų operatorių elgesį, teikti paaiškinimus dėl šio reglamento taikymo ir atnaujinti ankstesnes nuorodas, remiantis paskirstytojo registro technologijos raida. Tose ataskaitose taip pat pateikiamas bendras šiame reglamente numatytos bandomosios tvarkos taikymo aprašymas, daugiausia dėmesio skiriant tendencijoms ir kylančiai rizikai, ir jos pateikiamos Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai. Pirmoji tokia ataskaita paskelbiama ne vėliau kaip 2024 m. kovo 24 d.

16 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 600/2014 dalinis pakeitimas

Reglamento (ES) Nr. 600/2014 54 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Jei Komisija padaro išvadą, kad nėra poreikio netaikyti 35 ir 36 straipsnių biržinėms išvestinėms finansinėms priemonėms pagal 52 straipsnio 12 dalį, PSŠ arba prekybos vieta gali iki 2022 m. birželio 22 d. pateikti prašymą savo kompetentingai institucijai dėl leidimo pasinaudoti pereinamojo laikotarpio nuostatomis. Kompetentinga institucija, atsižvelgdama į riziką, kylančią sklandžiam ir tvarkingam PSŠ ar prekybos vietos veikimui, jei suteikiama teisė naudotis prieigos teisėmis pagal 35 arba 36 straipsnį biržinių išvestinių priemonių atžvilgiu, gali nuspręsti, kad pereinamuoju laikotarpiu iki 2023 m. liepos 3 d. atitinkamai PSŠ ar prekybos vietai biržinių išvestinių priemonių atžvilgiu 35 arba 36 straipsnis netaikomas. Kai kompetentinga institucija nusprendžia patvirtinti tokį pereinamąjį laikotarpį, PSŠ arba prekybos vieta tuo pereinamuoju

laikotarpiu nesinaudoja prieigos teisėmis pagal 35 arba 36 straipsnį biržinių išvestinių finansinių priemonių atžvilgiu. Kompetentinga institucija, kai tik patvirtina pereinamąjį laikotarpį, apie tai praneša ESMA, o PSŠ atveju – tos PSŠ kompetentingų institucijų kolegijos nariams.“

17 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 909/2014 dalinis pakeitimas

Reglamento (ES) Nr. 909/2014 76 straipsnio 5 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Kiekviena 7 straipsnio 1–13 dalyse nurodyta atsiskaitymo drausmės priemonė taikoma nuo Komisijos deleguotajame akte, priimtame pagal 7 straipsnio 15 dalį, nurodytos kiekvienos atsiskaitymo drausmės priemonės taikymo dienos.“

18 straipsnis

Direktyvos 2014/65/ES daliniai pakeitimai

Direktyva 2014/65/ES iš dalies keičiama taip:

1) 4 straipsnio 1 dalies 15 punktas pakeičiamas taip:

„15. „finansinė priemonė – I priedo C skirsnyje nurodytos priemonės, įskaitant naudojant paskirstytojo registro technologiją išleistas priemones;“;

2) 93 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„3a. Ne vėliau kaip 2023 m. kovo 23 d. valstybės narės priima ir paskelbia nuostatas, būtinas, kad būtų laikomasi 4 straipsnio 1 dalies 15 punkto, ir praneša apie jas Komisijai. Tas nuostatas jos taiko nuo 2023 m. kovo 23 d.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, valstybėms narėms, kurios negali priimti nuostatų, būtinų, kad 4 straipsnio 1 dalies 15 punkto būtų laikomasi ne vėliau kaip 2023 m. kovo 23 d., nes jų teisėkūros procedūros trunka ilgiau kaip devynis mėnesius, terminas gali būti pratęstas ne daugiau kaip šešiems mėnesiams nuo 2023 m. kovo 23 d., jei jos praneša Komisijai apie būtinybę pasinaudoti tuo pratęsimu ne vėliau kaip 2023 m. kovo 23 d.“

19 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2. Jis taikomas nuo 2023 m. kovo 23 d., išskyrus:

a) 8 straipsnio 5 dalį, 9 straipsnio 5 dalį, 10 straipsnio 6 dalį ir 17 straipsnį, kurie taikomi nuo 2022 m. birželio 22 d., ir

b) 16 straipsnį, kuris taikomas nuo 2021 m. liepos 4 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2022 m. gegužės 30 d.

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkė	*Pirmininkas*
R. METSOLA	B. LE MAIRE